

༡༡། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་རྣམ་པའད་ཕུལ་བྱང་བཞད་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས། །

@001A ༡༡༡། །ན་མོ་གྲུ་རུ་མཁྱུ་སྟོ་ལ། །བདེ་གཤེགས་ཀུན་གྱི་སྐྱུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ཉི་མའི་གཉིན་གྱི་གཙོ། །ཁློ་མེད་སྟོན་པ་ཤུག་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། །མི་
པམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གྲུས་ཕྱག་འཇམ་ལ། །བདེ་གཤེགས་ལམ་བཟང་དྲང་ངེས་ཤིང་རྟ་ཆེ། །རྣམ་དཔྱོད་གསེར་གྱི་ཐ་གྲུས་འདྲིན་མཛད་པ། །སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཐོགས་མེད་མགོན་པོ་
ཞི་བ་ལྷ། །སྤྲུམ་དང་བཅས་པའི་ཞབས་ལ་སྦྱིང་ནས་འདུད། །ལྷ་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱན་དཔལ་ལྷན་མར་མེ་མཛད། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་
ཤེས་སྐྱབས་གསུམ་ཀུན་གྱི་དངོས། །ཅུ་རྒྱུད་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གྲུས་བརྟུང་ནས། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་གནད་བསྐྱུས་པ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པའི་ཕུལ། །མར་མེ་
@002A ༡༡༡། །མཛད་པའི་ཐུགས་གྱི་བཅུད་ཕྱངས་པ། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་བཞད་པར་བྱ། ༥ །དེ་ལ་འདིར་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་ཕུ་བྱབ་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་གྱི་
བཅུད་

བསྐྱུས་པ། ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ། བརྒྱད་པའི་རྩ་བོ་གསུམ་འདྲེས་ཀྱི་མན་ངག་མངོན་མཐོང་ས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ཆེན། མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་མཐའ་དག་གི་ལྷེ་
མིག །

རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེགས་བཞུག་ལ། སྤྲིས་བྱ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སྲུབ་བྱ་མ་ཚད་བ་མེད་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་བྱང་རྩ་བ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་ནི་གང་ལའད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
སོ། །དེ་

ལ་དཔལ་རྒྱ་ལུ་ཆུའི་མཁས་པ་རྣམས་དག་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་ཆོས་འཆད་པར་བཞེད་ཀྱང་། སྤྲིས་བྱི་ཀླ་མ་ལ་ཤྱི་ལའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི། ཆོས་རྩོམ་པ་པོའི་ཆེ་བ། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ། དེ་ལ་ཉན་
བཞད་

ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་སྟོན་དུ་གལ་ཆེ་བར་བཞེད་པ་ལྟར་ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འཆད་པར་མཛད་པ་བཞིན། ༥ །འདི་འཆད་པ་ལ་བཞི། ཆོས་རྩོམ་པ་པོའི་

@002B ཆེ་བ། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ། ཆོས་ལ་ཉན་བཞད་བྱ་རྩལ། གདམས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འདི་མཛད་པ་པོ་ནི། བསྐྱུས་པ་བཟང་པོའི་བྱང་རྩ་བ་སེམས་དཔའ་པལྟེ་ཏྲ་ཆེན་པོ་

དྲི་པོ་ཀ་ར་གླི་རྒྱ་ན། མཚན་གཞན་དཔལ་

ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་བ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་མང་ཡང་། བདག་ཅག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་གསུམ། རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ། རྟེན་དེ་
ལ་ཡོན་ཏན་བརྟེས་

པ། བརྟེས་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་བ་འཚོ་ཡང་འབྱུངས་པའི་རྒྱུ། རྒྱ་གར་པ་རྣམས་ས་རྟོར་ཞེས་ཟེར། བོད་རྣམས་ཟ་རྟོར་ཞེས་ཟེར་བའི་
རྒྱལ་རིགས་ཆེན་པོར་སྐྱེ་

འབྱུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལོ་རྒྱུ་བས། རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོག་གྱུར་པ། །སྤྱོད་ནི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་འབྱུངས། །རིགས་པས་ཕྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཞབས་ཀྱི་པརྒྱར་སྤྱི་བོས་གཏུགས།
ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

༥ །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མང་དུ་མཁྱེན་པ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་ཚུལ། རྒྱལ་བཞིན་བསྐྱབས་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཐུན་མོང་བ་རིག་པའི་གནས་ལྔ་དང་།

བརྟག་པའི་བསྟན་

བཅོས་དང་། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་བཞིའི་སྡེ་སྟོད་གསུམ་དང་། ཐུན་མོང་བ་བྱེ་བྲག་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོད་གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་།

སེམས་ཅམ་དང་

@003A ༄། །དབྱ་མའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང་། མཁས་པར་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟོད་པ་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་དང་སྡེ་སྟོད་གསུམ། །སྟོང་ནི་མཁས་
པ་ཆེན་པོ་ཡིན། །སྟོང་ནི་

མཁས་པ་མང་པོ་ཡིས། །བདར་ལ་བདར་བའི་སྦྱེས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ །གཉིས་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་ལུང་གི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་སྡེ་སྟོད་གསུམ་དུ་འདུ་བས། ཉོགས་པའི་བསྟན་
པ་ཡང་

བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་འོ། །དེ་ལ་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། སོ་ཐར་དང་། བྱང་སེམས་དང་། ཐེག་པ་འཇིན་པའི་སྟོམ་པ་ལེགས་པར་ནོས་ནས། ཉེས་པས་ནམ་ཡང་མ་གོས་

པའི་ཚུལ་བྲིམས་

གྲིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟོད་པ་ལས། དུན་དང་ཤེས་བཞིན་ལྡན་པ་ཡིས། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་མི་མཛད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་
ལྡན་པ་ནི། ཕྱན་

མོང་བ་ཞི་གནས་དང་། ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟོད་པར། གསང་སྤྲགས་ཐེག་པའི་གཞུང་ལྟར་ན། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་བརྟན་
པར་ངེས། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ལ་ཡང་། ཕྱན་མོང་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་མངའ་བ་ཡིན་ཏེ། བསྟོད་པ་ལས།
སྟོང་ནི་སྟོང་ཉིད་ནལ་

@003B འབྲོར་པ། །དྲི་མེད་དོ་རྩེའི་ཐུགས་དང་ལྡན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ༥ །བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་མཛད་པ་ལ་རྒྱ་བོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་དོ་རྩེ་གདན་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་མུ་སྟེགས་གྱི་

སྒྲིབ་ངན་པ་ལན་གསུམ་དུ་ཆོས་གྲིས་པམ་པར་

མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཟུང་ཞིང་། ཇོ་བོ་རང་ཉིད་པལ་ཆེན་སྡེ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་སྡེ་པ་བཙེ་བརྒྱད་པོ་སོགས་དེ་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པ་ཀུན་གྱིས་ཚད་མར་བྱས་
ནས་ལུང་ལེན་པ་དང་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་འཛིན་

ཏི། བསྟོད་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ། ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་ཆོགས་པ་ན། །རང་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པ་ཡི། །བྱུང་མཐའ་ངན་པའི་སྐོལ་བ་ཀུན། །སེང་གའི་ང་རོའི་སྒྲ་སྟང་
གྲིས། །ཐམས་ཅད་གྱི་ནི་གྲྭ་དཔ་འགམས།

ཞེས་དང་། མ་གཞི་ཡི་ཡུལ་གྱི་ནི། །གནས་གཞི་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་གྱི། །སྟོན་པའི་འཁོར་ནི་བཞི་པོ་ཡི། །ཀུན་གྱི་གཙུག་གི་ཁོར་བྱར་གྱུར། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༥ །གཉིས་པ་ནི། བོད་
དུ་ཕེབས་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་

བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་ཡས་པ་བསྟོར་ཞིང་གཞུང་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་མཛད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་སྐུ་བའི་བསྟན་པའི་སྟོལ་རྒྱལ་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཙུགས། སྟོལ་ཅུང་ཟད་

ཡོད་པ་རྣམས་གསལ་བར་མཛད།

མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མས་སྤྲགས་པ་རྣམས་བསལ་ཏེ། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གཞི་ནས་ཉིན་མོར་མཛད་པས། ཀུན་གྲང་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གྱི་ལམ་མ་
ནོར་བ་ལ་དངོས་དང་བརྟུན་པས་

@004A ༄། །འབྲིད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟོད་པ་ལས། ཇོ་བོ་བོད་དུ་མ་བྱོན་ན། །ཐམས་ཅད་ལོང་བ་བཞིན་དུ་གྱུར། །མ་བྱིན་པ་རྒྱས་པ་བྱོད་བྱོན་པས། །བོད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ཤར།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ །གཉིས་པ་ཆོས་གྱི་ཆེ་བ་ནི། ལག་སོར་བའི་ཞལ་ནས། འདི་བསྟན་བཅོས་འཕུལ་གྱི་ལྷེ་མིག་བྱ་བ་ཡིན། འཕུལ་གྱི་ལྷེ་མིག་གཅིག་གིས་སྒོ་ལྷགས་ཐམས་
ཅད་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་།

དེ་བཞིན་དུ་ལམ་སྟོན་འདི་བཤའ་མ་ཞིག་ཤེས་ན། ལྷེ་སྟོད་མ་ལུས་པ་གོ་ནས་འོང་བ་ཡིན་གསུང་ཞིང་། དག་བཤེས་ལོ་རྒྱུ་བའི་ཞལ་ནས་གྲང་། འདི་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱབ་ཐབས་

ཡིན་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་

ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ལ་བརྒྱད་དང་། རྟག་དང་། གསུམ་དུ་སྟོན་པ་ལས། འདིར། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ། སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། རྩོམ་སྐུ་འཕྲིན་ལས་
འབྲས་བུ་ནི། རྟོན་བསྐྱུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་

པ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མངོན་རྟོགས་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། ཤེས་ནས་འཇུག་པའི་ཡུལ། ཉམས་སུ་སྦྱང་པའི་
ཐབས། ཉམས་སུ་སྦྱངས་པའི་

འབྲས་བུ་དང་ལྔ་འོ། རྟེན་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྟོན། གཉིས་པ་ནི། གཞུང་ལམ་སྤྱིར་པོའི་ཤེས་ཕྱིན་གསུམ། ལམ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད།
སྤྱིར་པོའི་དོན་སྟོས་པ་དང་བུལ་བའོ། །

@004B ཨོ། གསུམ་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་མོ། བཞི་པ་ནི་སྦྱོར་བ་བཞི་འོ། ལྟ་པ་ནི་རྩོམ་སྐུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་འོ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་ཞེས་པའི་མཚན་དོན་ཡང་། བྱང་

རྒྱལ་ཁོངས་ཁྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟོན་མ་མཁུན་

ནོ། །ལམ་ནི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལམ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲོར་བ་བཞིས་བསྐྱས་པ་ལོ། །རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་གཞི་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་དཔེ་སྟོན་སྟོན་མ་ཞེས་མི་
གསལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པས་མཚན་

དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལགས་ཞེས་གསུངས། བྱ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ཅི་ཡང་སྟོན་ཤོག་བྱང་གཉིས་པོ་ཞིག་སྟེ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་སོང་བས། ཁོ་བོ་འང་རྒྱས་ཁར་སྟོན་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
ཏེ་སོང་གསུང་། ལྟམས་ཀ་བའི་ཞལ་

ནས་ཀྱང་། ལམ་སྟོན་ཡིག་གྲོག་བག་རེ་བྱས་པས། ད་གཞུང་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་གོ་བ་ཞིག་བྱང་གསུང་། དེ་ལྟར་ན་ཇོ་བོས་མཇོང་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་ཅ་བ་ལྟ་བུ་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ནི་ལམ་སྟོན་ཡིན་ཏེ།

མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་གནད་བསྐྱས་པས། བརྗོད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དང་། སེམས་འདུལ་བའི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་ལག་ཏུ་སྒྲུང་བདེ་བ་དང་། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་

མཁས་པའི་སྒྲ་མ་གཉིས་ཀྱི་

གདམས་པས་བརྒྱན་པས་ལུགས་གཞན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་འདི་ཆོས་ཅན། ཆེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འཇམ་གླིང་
མཁས་པ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན། །

@005A ༄། །སྟན་པའི་བ་དན་འགོ་ན་ལྟང་ངེ་བ། །ཁྱུ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལས་རིམ་བཞིན་དུ། །ལེགས་བརྒྱད་བྱང་རྩ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི། །སྐྱེད་གྲུའི་འདོད་དོན་མ་ལུས་སྐྱོང་
བས་ན། །གདམས་པ་རིན་ཆེན་དབང་གི་

རྒྱལ་པོ་སྟེ། །གཞུང་བཟང་སྟོང་གི་རྒྱ་བོ་འདུ་བའི་ཕྱིར། །དཔལ་ལྡན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོ་འང་ཡིན། །བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་རྟོགས་པ་དང་། །གསུང་རབ་མ་ལུས་
གདམས་པར་འཆར་བ་དང་།

རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བདེ་སྒྲག་ཆེད་པ་དང་། །ཉིས་སྟོད་ཆེན་པོའི་གཡང་ས་ལས་ཀྱང་སྤུང་། །དེ་ཕྱིར་རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི། །སྐལ་ལྡན་དུ་མས་བསྟེན་པའི་གདམས་པ་མཚོ་ག། །སྐྱེས་

བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་

རིམ་པ་ཡིས། །ཡིད་རབ་མི་འཕྲོག་དཔྱོད་ལྡན་སུ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆེ་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་ཉན་ལའད་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། བདག་ཅག་གི་ཇེ་
ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པས།

ལམ་གྱི་རིམ་པར་ཉན་པའི་ཚུལ། ལའད་པའི་ཚུལ། མཇུག་ཏུ་ཐུན་མོང་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ །བཞི་པ་གདམས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན།
འགྱུར་གྱི་ཕུག །

གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བོ་རྟེ་པ་ཐ་པྲ་དྲི་པ། བོད་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་བོ་རྟེ་ནི་བྱང་ཆུབ། པ་ཐ་ནི་ལམ། པྲ་དྲི་པ་ནི་སྒྲོན་
མ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་རོ། །མཚན་

@005B ལའད་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་། དེར་བགྱོད་པའི་ས་

བཅུའམ་ལམ་ལྔའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱེད་

ཅིང་། དེ་དག་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་མུན་པ་མ་ལུས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན།
བྱང་རྒྱལ་ཅས་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་

པ་བྱང་ཞིང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འོ་སྟོལ་གྱི་སྐད་ལ་བྱང་གྲུབ་ཏུ་འོང་གསུང་། ས་བཅུའམ་ལམ་ལྔ་ཚོས་ཅན། ལམ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་བགྲོད་

བྱེད་ཀྱི་གཤེགས་བཤུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། ཇོ་བོའི་ཞལ་ནས། ཚོས་
ཐམས་ཅད་དོན་ལ་མཚན་དུ་

གསོལ་བ་ལགས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསྟན་བཅོས་བསྐྱར་བའི་ཐོག་མར་རྒྱ་སྐད་སྟོན་པ་ལ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཚོས་བྱངས་བཅུན་པར་ཤེས་པ། ལོ་པར་རྒྱལ་སྟོན་

ནམས་ལ་བྱས་ཤེས་དྲིན་གཞོ་

སྒྲིབ། སྨྲི་ཏའི་སྐད་ལོབས་སྒྲིན་ཞིང་། དེ་ལ་བག་ཆགས་གཞག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་
ལོ། ཞེས་པའོ། ལོ་རྒྱུ་བ་

@006A ༄༄༅། །དག་སྦྱོང་དག་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས། འདི་ལྟར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ལ་འགྱུར་ཕྱག་མཇུག་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་འདི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་།
འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། འོན་འདི་མངོན་པར་རྗེ་ལྟར་འོང་སྟམ་ན། དེས་པར་འོང་སྟེ། མངོན་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བླ་བཙུན་མཆོད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཉིས་འདིས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་
མཐོ་ངེས་ལྷ་མི་ཐོབ་པའི་ཐབས་

དང་། དེ་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གཉིས་ཀ་སྟོན་པས་མངོན་པར་ཤིན་ཏུ་འོང་། འདི་མངོན་པར་འོང་པར་སྦྱང་བ་མིན་པས་མ་གོ་གསུང་ངོ། །ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་

བཅོས་འདི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མཐའ་དག

གི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པས། མངོན་པ་ཁོན་མིན་ཡང་། མ་དགོ་བའི་སྒོ་གོས་དེ། ལོ་ཆེན་གྱི་དངོས་སྒྲོབ་ཡིན་ལ། ལོ་ཆེན་གྱིས་འགྱུར་ཀྱན་ལ་ལྷག་པའི་ལྷ་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་མཛད་པ་
བཞིན་དུ་སྒྲ་མའི་རྣམ་ཐར་

བསྐྱངས་ཞེས་བྱའོ། ༥། །གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་། ལའད་པར་དམ་བཅའ་བ། གཞུང་དངོས་ལའད་པ། རྒྱ་གང་ལ་བཏེན་ནས་བརྩམས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་

ཐམས་ཅད་དག་དང་དེའི་ཆོས་དང་། །དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་གྱུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། །སྒོ་མ་བཟང་པོ་བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་བསྐྱེད་གྱུར་པས། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་རབ་ཏུ་
གསལ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

@006B དུ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས། ཀླང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་བའི་སྐྱབས་གནས་བསྟན་ཞིང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གྲིང་བསྐྱངས་པ་བསྟན་ལགས་ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པའི་ཐོག

མར་གང་ལ་ཕྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཕྱོགས་བཅུ་དྲུག་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དག་དང་། དེའི་ཆོས་ཏི་དྲུག་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་གྱིས་གསུངས་
པའི་ཆོས་ནི་གསུང་རབ་

ལུང་གི་ཆོགས་དང་། དེ་ཉམས་སུ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་དང་། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། དག་འདུན་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོན་ས་བསྟོད་རྒྱལ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་རྒྱལ་བ་ཞེས་སྤངས་པའི་སྒྲོན་ས་དངོས་སུ་བསྟོད་པས། རྟོགས་པའང་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤངས་རྟོགས་
པན་རྒྱན་མི་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་

རོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་སྤྲིག་པའི་ཆོས་བཅོམ་ཞིང་། སྤྲིག་འབྲས་བདུད་གྱི་གཡུལ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ང་ནི་སྤྲིག་

པའི་ཆོས་ལས་རྒྱལ། །དེ་བས་

ཉེར་འགོ་ང་རྒྱལ་ཡིན། ཞེས་དང་། གཡུ་ལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་བཞེངས་སུ་གསོལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཐུན་མོང་བའི་སྐྱབས་གནས་བསྟན་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་ཟམ་མེད་ལམ་གྱི་
བདེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་འགོག་

@007A ༄༅། །བདེན་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྤང་འདས་ཆོས་སུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཐུབ་དབང་གི་ནི་སྐྱེ་གསུམ་དང་། །སྤང་འདས་དང་གང་ཟག་བརྒྱད། ཅེས་འབྱུང་པས་སོ། །ཞུགས་
གནས་བརྒྱད་སོགས་ལ་དགོ་འདུན་

ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐྱབས་གནས་དང་། དགོ་བ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས། དེ་ལ་འདུན་ཞིང་དབྱེ་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ནི། །བདུད་རྣམས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཡིས་
ཀྱང་། །གང་ཕྱིར་དབྱེ་བར་མི་རྣམས་པས། །

དེ་ཕྱིར་དགོ་འདུན་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་འགོག་ལམ་གཉིས་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་

ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་པ་ལོ། །རྟེན་གང་གིས་ན། ལྷ་སྒྲ་མ་བྱང་རྒྱལ་ལོད་ཀྱིས། རྒྱ་གར་ནས་པ་རྩི་ཏ་མང་དུ་སྤྱན་དྲངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཐུགས་རྩི་མ་བྱེད་རབ་སྤྱིང་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་
མཐོང་ནས་ཨ་ཏི་ཤ་ཞེས་མཚན་

གསོལ་བ་ངེས་སོ། །རྩུལ་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་དྲངས་པ་འདི་ལུས་ངག་གི་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་སོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་རྒྱ་གར་ནང་པ་རྩི་ཏ་དད་
པ་ཅན་བྱ་བར་གྲགས། བོད་དུ་དགྲུང་

ལོ་བདུན་ཅུ་ཟིན་ནས་ཀྱང་བྱིན་པ་འདར་རྩིལ་རྩིལ་ཕྱག་མཛད་པས། གཞན་གྱིས་བལྟས་པས་མིག་སྤྱིད་པའམ། ཁམས་ལྟོག་པ་ཅམ་འོང་། ཇོ་བོ་ལྷ་བྱ་འོ་སྟོལ་གཞོན་པས་ཀྱང་མི་འོང་གསུང་
བར་གདའ། དེ་ལྟར་ཕྱག་མཛད་

@007B པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བགོགས་ཀྱི་བར་ཆད་ཞི་ནས་རྩྱུ་མ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཡ་རབས་དམ་པའི་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། འོ་སྟོལ་རྩིས་འཇུག་རྣམས་ལ་ལག་ལེན་དུ་བསྐྱབ་

པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏེ་ཞེས་པ་ལྷག་མ་

འདྲིན་པས། དེ་ལྟར་ཕྱག་བྱས་ཏེ་ཅི་བྱ་ཞེན། བྱ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཀུན་ཏུ་སྒྲུང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱ་
བ་སྟེ་སྟོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་འདི་ལག་དཔར་དམ་བཅའ་མཛད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཙུམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཙུམ་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཡང་གཞག་
ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ནི་འོག་ཏུ་

མདོ་སོགས་ཆོས་ལས་ལག་མཐོང་ནས། ཞེས་པས་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱུན་ནི། དེ་ཡང་སྒྲ་མ་མཉེས་པ་དང་། བོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བཞུགས་པས་སྟོབ་མ་བཟང་པོ་
ཞེས་ཕུ་ཏོ་པ་བཞེད་ལ།

རང་འགྲེལ་ལས། སྟོབ་མ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྣོད་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རིགས་སུ་འཁྱུངས་ཤིང་། ཏེན་དག་སྟོང་དགོན་

མཆོག་ལ་མི་ཕྱིད་པའི་དད་

པ་ཅན། མདོ་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་ཡངས་པ། ཇོ་བོ་དཀའ་བ་དུ་མས་སྤྱན་དངས་ཏེ། ཐུགས་ལ་བབ་པའི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གིས་མཉེས་པར་མཛད་པའི་རང་གི་སྒོ་བ་མ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་མ་
བྱང་རྩལ་འོད་ཀྱིས་བོད་དུ་

@008A ༄། །བསྟན་པ་ལ་འདྲ་མི་འདྲའི་བབ་ཅོལ་མང་པོ་བྱུང་བས་ད་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་ཅི་ཕན་ཅིག་དགོས་ཚུལ་སྟན་དུ་གསོལ། ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ་ལྟར་ན། ཐེག་པ་ཐུན་མཛུགས་བའི་དྲི་བ་
གཉིས། ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དྲི་བ་གཉིས་

སྤྲུགས་ཀྱི་དྲི་བ་གསུམ་སྟེ་དྲི་བ་བདུན་མཛད་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པའི་དོན་ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་འདུས་པ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་མས་སུ་བཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞིག་མཛད་པར་ཁྱེ་
ཞེས་བསྒྲུལ་བར་གྱུར་

པས། ཇོ་བོས་ཀྱང་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ། མཐོ་ལྗིང་དུ་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྩལ་འོད་ཀྱིས་བསྒྲུལ་གྱུར་པས། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། འོད་མྱ་གྱི་ཡུལ་འདི་ན་

སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ཐེག་པ་

ཆེན་པོའི་ལམ་འདི་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་གང་ཟག་སྒྲ་མ་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བཞིན་པ་དག་ཚུད་ཅིང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ལ་རང་གི་རྟོག་པས་དཔྱད་ཅིང་སོ་སོ་ནས་
མི་མཐུན་པ་མང་དུ་མཆིས་པས་

དེ་དག་གི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་དུ་གསོལ། ཞེས་བདག་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པས། དེའི་དོན་བདག་གིས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་རབ་ཏུ་
གསལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཡིག་ཏུ་རྩི་བ་བདུན་ཞེས་པ་ལས་འདི་དང་འདི་ཞེས་མི་གསལ་ལ། སྟོད་དུ་རྩོ་བོ་ཐེབས་སྐབས། བྱེད་ག་སོགས་དུག་གིས་ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་གྱིས་སངས་རྒྱལ་མི་
ཀྱ། བྱང་སྟོམ་གྱི་རྟོན་དུ་སོ་ཐར་དགོས་

@008B སམ་མི་དགོས། རྩོ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་པར་རྒྱད་འཆད་དུ་རུང་ངམ་མི་རུང་། དབང་གོང་མ་གཉིས་ཆངས་པར་སྟོད་པས་སྒྲང་དུ་རུང་ངམ་མི་རུང་། དབང་མ་ཐོབ་པར་

གསང་སྤྲུག་ཉམས་སྲུང་དུ་རུང་ངམ་མི་རུང་བ་

ལྷ་ཁྱུས་པས། རོ་བོའི་ཞལ་ནས། བྱིད་ཉམས་སྤྲུག་ཚོད་མི་གདའ། དེ་ཉམས་ལས་མང་བ། ལྷ་བཙུན་པས་ཁྱུས་ནས་ལམ་སྒྲོན་ན་བདོག་གསུང་། དེ་ལྟར་ན་པར་ཕྱིན་གྱི་དྲི་བ་གཉིས། སྤྲུག་གྱི་དྲི་བ་གསུམ་པོ་འདི་ལྔ་དང་

འབྲིག་ལ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་དྲི་བ་གཉིས་ཅི་ཡིན་ཅུད་གཅོད། ནག་ཚེས་མཛད་ཟེར་བའི་ལམ་སྒྲོན་གྱི་འབྲེལ་པ་བཤད་པའི་རྒྱན་བྱ་བ་ཞིག་ན། དྲི་བ་བདུན་འདི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཇི་ལྟ་བུ། སོ་སྐྱེའི་

རྟེན་ལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་བྱང་སྒྲོམ་གྱི་རྟེན་དུ་དགོས་མི་དགོས། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་ལྡན་གྱིས་བྱང་སྒྲོམ་སྒྲངས་ན་གནས་འབྱུར་རམ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན། ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་ལ་ཐབས་

ཤེས་བྱང་འབྲེལ་དུ་དགོས་སམ་མི་དགོས། དབུ་སེམས་གཉིས་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་གང་གཟུང་། ཐེག་ཆེན་གསང་སྤྲུག་གྱི་སྒྲོར་ཁྱུགས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་པའི་ལན་གཞུང་དང་རིམ་གྱིས་

སྒྱུར། དག་བཤེས་སྟོན་པ། དུ་ཉོ་བ།

ཤར་བ་ཡབ་སྐུ་གི་གསུང་བགྲོས་དང་། བཤད་པ་གང་དུ་འང་བྱི་བ་བདུན་དང་། ལན་འདེབས་ཚུལ་སོགས་མ་བྱུང་ཡང་། གཞུང་གི་བཤད་པ་ཞི་བ་ཅིང་། ལས་དང་པོ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་
ཚུལ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་ནི་མཆིས་སོ། །དེ་

@009A ༄། །ཡང་དག་བཤེས་ལོ་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ཉན་མཛད་ཀྱང་དེང་སང་རྒྱན་ཆད། འདིའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི། འབྲོམ་སྟོན་པ་སྟེ། ཁོང་གིས་ཇོ་བོ་ལ། སྟོབ་མ་
གཞན་རྣམས་ལ་ཆོས་གཞན་

དང་གཞན་གནང་། ཁོ་བོ་ལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་གནང་བ་ཅི་ལགས་ཞུས་པས། འདི་ཁྱོད་མིན་པ་གཞན་ལ་གཏད་ས་མ་རྟོག་པ་ཡིན་གསུང་ཞིང་། དག་བཤེས་སྟོན་པ་རང་ལ་འདི་ཀྱན་གྱི་འབྲ་
མི་འབྲ་ཞུས་པ་ན། ང་ཚུ་མ་པ་པོ་

དངོས་ཀྱི་སྟོབ་མ་ཡིན་གསུང་བ་དང་། ཡང་འདི་ལ་འབྲེལ་པ་ཅིག་བདོག་ན་ཞུས་ཅན། འདིའི་འབྲེལ་པ་དང་ཡིན་སྟེམ་གསུང་བ་ལགས་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དག་བཤེས་སྟོན་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་

རྣམས་རང་འགྲུལ་ཡོད་པ་མི་བཞེད་ཅིང་

ཕུ་ཏོ་སྒོར་བའང་རང་འགྲུལ་གྱི་བཤད་པ་མི་མཛད་ལ། ལོ་རྒྱུ་བའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་རང་འགྲུལ་ནག་ཚཱི་སྤྲས་ཚོས་སུ་བཞེད་དོ། །ཤར་མ་བའི་ལམ་སྒྲོན་གྱི་གསུང་བགྲོས་སུ་རང་འགྲུལ་གྱི་
བཤད་པ་མ་མཛད་ཀྱང་།

ཁོང་གི་ལམ་རིམ་དུ། རོ་བོས་མཛད་པའི་ལམ་སྒྲོན་གྱི་འགྲུལ་པ་ལས་ཞེས་ལུང་དྲངས་པས་རང་འགྲུལ་གཏན་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནི། འདི་ལ་རོ་བོ་རང་ཉིད་
གྱིས། དཀའ་འགྲུལ་

ཞེས་མཛད་པ་ལ། གཞན་གྱིས་ཅུང་ཟད་བསྒྲན་པ་འདྲ་གསུང་དོ། །མདོར་ན་རོ་བོ་རྗེས་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་མཛད།
དགེ་བཤེས་སྒྲོན་པས་སྟོལ་

@009B བཏོད། སྤྱི་མཆེད་གསུམ་གྱིས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། ད་ལྟའི་བར་དུ་མ་རྒྱབ་པ་ཡིན། འདི་ལ་ལོང་བས་སྤྲང་མཚུག་མ་ཤོར་བ་ཅིག་བྱ་བོ་ཞེས་གསུངས། འོ་ན། རབ་དུ་གསལ་

བར་བྱའོ། །ཞེས་ཇོ་བོས་ཞལ་བཞེས་མ་

ཆེས་སམ་ཇི་ལྟར་གསལ་བར་རྟུམ་ཞེན། ཇོ་བོ་ཇི་ལྟ་ཅིག་ཆོས་ཅན། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ཙོམ་པར་རྟུམ་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་
མན་ངག་དང་ལྡན་པ། ཡི་དམ་

ལྟའི་ཞལ་གཟིགས་པ། རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པ་གསུམ་ག་ཆང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲ་མའི་མན་ངག་མངའ་ཞིང་། །ཐུགས་དམ་ལྷ་ཡི་ཞལ་ཡང་
གཟིགས་ལ། །རིག་པའི་གནས་

ལྷ་ཀྱན་ལ་མཁས་པས། །བྱང་རྒྱལ་ལ་ནི་གསལ་བར་མཛད་རྟུམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱིད་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོས་པ་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡང་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་

རྒྱལ་ལ་ཞེས་པ་དང་གསལ་བར་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉིད་དགོས་དང་། དགོས་པ་དང་། བཛྲེད་བྱ་རྣམས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། འགྲེལ་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །གཉིས་པ་

གཞུང་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས་

སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་རྩ་འབྲིང་དང་མཚོག་གྱུར་པས། སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་ཤེས་
པར་བྱ། །དེ་དག་མཚན་ཉིད་རབ་གསལ་

@010A ༄། །བའི། །སོ་སོའི་དབྱེ་བས་བྲི་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱ། ཞེས་བཤད་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་
ན། སྤྱིར་སྐྱེས་བུ་ཞེས་པ་སེམས་

ཅན་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་འཇུག་ཀྱང་། འདིར་སྐྱེས་བུའི་སྐྱད་དོད་ཕུ་རུ། དོན་བྱེད་པའམ་རྒྱས་པ་ལ་འཇུག་པས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པས་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བུ་
ཞིང་གྱི་མ་པན་ཆད་ཀྱི་སྤྲང་

དོར་དཔྱོད་པའི་ཡིད་ཤས་ཆེ་བས་མི་ཞེས་ཀྱང་བྱའི། ཆོ་འདི་པ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་འདིར་བསྟན་མིའམ་སྐྱེས་བུ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡང་བེའུ་བུམ་ལས། བྱི་མར་ངན་སོང་འཇིགས་པས་

སྒྲིག་སྒྲོང་། །འཁོར་བའི་སྒྲོན་

བླ་ཐར་པ་འདོད་པས། །བདེན་བཞིའི་རྩལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་འདུག །ཐེག་དམན་འཇིགས་པས་བྱང་རྩལ་སེམས་སྒྲོང་། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་མི་ཡི་སྒྲོད་པ། །གཞན་དུ་ནི་ཅི་ཞིག་མི་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟ་

བུའི་སྒྲིས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ནི་གསུམ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲི་མེད་བྱང་རྩལ་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་དེ་ལ་རྩལ་དུ་མངོན་མཐོའི་ལམ་དང་། འབྲིང་ངེས་ལེགས་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་དང་། མཆོག་
དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་

ཉིད་གྱི་ལམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དེ་ཡང་རབ་དུ་གསལ་བ་སྟེ་གོ་ཤིན་དུ་སྒྲི་བར་བྱི་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་
གྱི་སྒྲོན་ས་དང་། སོ་སའི་དབྱེ་

@010B བས་ཏེ་ལམ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྟོན་རྩལ་མི་འབྲ་བའི་སྒྲོན་ས་བྱི་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥ །གཉིས་པ་སྒྲིས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

སྐྱེས་བུ་རྩུང་དུ་འཛིན་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ།

སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་ཐབས་ནི་གང་དག་གིས། །འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ། །རང་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་
བྱེད་པ། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་ཐ་མར་ཤེས།

ཞེས་གསུངས། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་སྐྱེས་བུ་རྩུང་དུ་འཛིན་མ་གཞག་ཡོད་དེ། ཆོ་འདི་ལ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཆགས་ཤིང་། ཕྱི་མ་པན་ཆད་སྐྱབ་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་ །འཁོར་ལོས་
བསྐྱར་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་

མིའི་བདེ་བ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། དགའ་རབ་དབང་ལྷག་སོགས་འདོད་པའི་བདེ་བ་དང་། ཆངས་པ་སོགས་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཙམ་དག་ལ་དམིགས་ནས། ཐབས་
ནི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་

པའི་དད་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་མི་དག་གི་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་སོགས་ལྟའི་ཐེག་པ་དང་ཆངས་པའི་ཐེག་པ་

ཞེས་བཤད་པ་གང་དག་གིས་

ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་ཟག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་གང་དག་ཡིན་པ། དེ་ནི་འདིར་བསྟན་སྐྱེས་བྱ་བ་མར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་
པས་འདིར་བསྟན་སྐྱེས་བྱ་ནི་

@011A ༄། །ཡིན་ལ། སྤྱིད་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། གཞན་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པས། འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་པོས་སྦྱར་བའི་བྱེད་པར། གཉིས་
པས་འབྲས་བུའི་བྱེད་པར།

གསུམ་པས་ཀྱན་སྦྱོང་ངམ་བསམ་པའི་བྱེད་པར། བཞི་པས་བྱེད་པར་གྱི་གཞི་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་མངོན་མཐོ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བས། དེའི་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། འདིར་བསྟན་
སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་དུ་འཛིན་མཆན་ཉིད་

ཡིན་ལ། སྦྱིར་ནི་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་དུ་ལ་ཆོ་འདི་དོན་གཉེར་ཙམ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་མངོན་མཐོའི་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་དུ་ལ་གཅིག་ཉིད་

ལས་དབྱེ་བ་གཞན་མི་བྱེད་དོ།

སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་གི་རྩ་བ་བཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་མཉེས་པར་བྱས་ན། དལ་འབྱོར་ལ་སྦྱིང་པོ་ལེན་འདོད་སྐྱེ་ཞིང་། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྦྱིང་པོ་ལེན་འདོད་དམ་
ཆོས་སྐྱབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་མ་

སྐྱེས་པར་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མི་འོང་བས། བཤེས་གཉིན་བསྟན་པ་དང་དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་གཉིས། གསུམ་གའི་སྡོན་འགོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟན་
བཅས་འདིར་འོག་ཏུ། ལྷ་

མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡི། ཞེས་དང་། སྡོམ་པ་འབོགས་བཟོད་སྦྱིང་རྩེ་ལྡན། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཀྱང་། འབྲིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། འདི་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་བཤེས་གཉིན་བསྟན་ཚུལ་
སོགས་གོ་རིམས་ངས་ཅན་

@011B དུ་བྱའོ། །འདིར་བསྟན་སྐྱེས་བུ་རྩུང་དུ་འི་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ། དམིགས་སྒྲོར་བཞི་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ཉེས་དམིགས། སྐྱབས་འགོ། ལས་འབྲས་བསམས་

ནས་མི་དག་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་

པའོ། །དེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་རྩེད་ཀྱི་བསམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ། དམིགས་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། སྐྱོར་བ་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱི་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ་ལས། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་འཆི་
བ་རྗེས་དྲན། །ལན་གཅིག་བསམས་པས་

ཆོས་ཀྱི་མགོ་གཟུག་ །དེ་ལྟར་བསམས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། མ། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། སྤྱིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་སྟེགས་ཤིང་། །སྤྱིག་
པའི་ལས་ལས་ལྟོག་བདག་ཉིད། །

གང་ཞིག་རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉིར། །སྐྱེས་བུ་དེ་ནི་འབྲིང་ཞེས་བྱ། ཞེས་པའོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། འདིར་བསྟན་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། མནར་མེད་ནས་སྤྱིད་ཅིའི་བར་གྱི་འཁོར་
བ་མཐའ་དག་གི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱ་

མཚན་དུ་མའི་སྟོན་ས་བསམས་པས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་། ཆངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བདེ་བ་ལའང་རྣམ་ལམ་དུ་ཡང་འདོད་པ་མེད་པས། སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ལ་རྒྱབ་སྟེགས་ཤིང་།

ཞེན་པ་ལོག་པ་བསམ་པའི་བྱད་པར།

བསམ་པ་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས་སྒོ་གསུམ་སྒྲིག་པ་མི་དག་བའི་ལས་ལས་ལྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སོ་ཐར་རིས་བདུན་གང་རུང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་སྒྲོར་
བའི་བྱད་པར། བསམ་སྒྲོར་དེ་གཉིས་

@012A ༄། །དང་ལྡན་པས་རང་ཉིད་སྤྱག་ཀྱན་ཉི་བར་ཞི་བའི་མྱང་འདས་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་འབྲས་བུའི་བྱད་པར་ཏེ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་ཞིག་བྱད་པར་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་
ནི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ཞེས་བརྗོད་པར་

བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་དམ་ཆོས་མ་ཞོར་བར་སྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པས་འདིར་བསྟན་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ཞིང་། སྲིད་པ་མཐའ་དག་ལས་ཡིད་ལོག་པས་རྒྱང་རུ་ལས་བྱད་པར་འཕགས། མགོ་ལ་
སེམས་ཅན་བྱར་ཆེན་བྱིར་

བ་ཡི། །སེམས་དཔའ་མཆོག་ནི་དལ་གྱིས་འགོ་མི་མཛོས། ཞེས་པ་ལྟར་འགོ་བའི་དོན་གྱི་བྱར་འབྱར་བའི་ལྷག་བསམ་དང་མི་ལྡན་པས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཀང་

པ་གསུམ་གྱིས་བསམ་པ་

དང་། སྒྲོར་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། བཞི་པས་བྱུང་པར་གྱི་གཞི་བསྟན་ཏོ། །ཤར་བའི་གསུང་བགྲོས་ལས། སྤྲིག་པའི་ལས་ལས་ཞེས་པ། མི་དག་གཞི་ལ་མི་ཟེར་གྱི། མདོན་མཐོ་འབྲུབ་
པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་

རྣམས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་འབྲུབ་པའི་ཀུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འདིས་བསྟུས་གསུང་། ལྷོག་བདག་ཉིད་ཅེས་པས་ཀྱང་། གཉིན་པོ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ག་བསྟན། ཞེས་
གསུང་ངོ། །སྐྱེས་བུ་རྩུང་

འབྲིང་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་ཤིན་ཏུ་མང་བས། འདིར་ནི་གཙོ་བོར་རང་དོན་དུ་ཐར་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། འདིར་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་

@012B གི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་ཐེག་པའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས། བསྒྲོམ་བུའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་ན། འཕགས་པའི་

བདེན་བཞི་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཉེན་

འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྲུང་ལུགས་བསྐྱོག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་གཉིས། ཡང་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲིམ་བུ་འབྲིང་ལ་ནང་ཚན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ།
རང་དོན་དུ་ཐར་པ་དོན་

གཉིས་གྱི་བསམ་པས། དག་བཅུའི་ཚུལ་གྲིམས་ལ་སྒྲོབ་པ་ནི། སྒྲིམ་བུ་འབྲིང་གི་རྒྱུང་དུ་དང་། བསམ་པ་དེ་དང་ལྡན་པས་འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ནི། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། བསམ་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་གང་ཞིག །

གཉིས་སྟོང་གི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པ་ནི་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་མགོན་པོ་ལྷ་སྒྲུབ་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས། དེ་ལྟར་ན་བསྐྱོམ་བུ་བདག་མེད་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་

རྗེས་ཡོད་གྱིས་སྟོང་ཙམ་གྱི་བདག་མེད་དང་། རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། གང་ཟག་དང་། ཆོས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་

ལས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་

སྟོང་པའི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་ཤིང་བསྐྱོམ་པའི་ཐེག་པ་དམན་པའི་གང་ཟག་གསུམ་གཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་དངོས་གཞིན། སྲིད་པའི་བདེ་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་
ཤིང་། ཞེས་པས་སྐྱུག་བདེན་

@013A ༄༅། །དང་། སྐྱིག་པའི་ལས་ལས། ཞེས་པས། ཀུན་འབྱུང་དང་། རང་ཞི་ཙམ་དོན་གཉིར། ཞེས་པས། འགོག་བདེན་དང་། ལྷོག་བདག་ཉིད། ཅེས་པས། ལམ་བདེན་བསྟན། ཞེས་
ཤེས་བ་གསུང་པ་ལྟར།

འཕགས་པའི་བདེན་བཞིའི་ལམ་ནི། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བུའི་གཙོ་བོ་དང་། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ཡིན་ཏེ། ཉེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐར་པ་

དོན་གཉིར་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་བུ་ཀུན་བྱང་གཉིས་སུ་ངས་ཏེ། དང་པོ་ལ་རྒྱ་འཛིང་བྱེད་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་བཅིངས་པ་སྐྱུག་བདེན་གཉིས་སུ་ངས། ཕྱི་མ་ལ་ཐོབ་བུ་འགོག་

བདེན་དང་། ཐོབ་བྱེད་

ལམ་བདེན་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་ས་ཡང་སྤྱག་བདེན་ཐོག་མར་གསུངས་པ་ལྟར། ཐར་འདོད་ཀྱིས་དང་པོར། སྤྱག་བསྐལ་བརྒྱད་དང་། རྩལ་དང་། གསུམ་ལ་སོགས་པས་འཁོར་བ་
སྤྱི་དང་། སོ་སོའི་ཉེས་

པ་ལེགས་པར་བསམས་ཏེ། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོ་བཙུག་མིན་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། བེའུ་བུམ་སྒྲོན་པོ་ལས། འཁོར་བ་ཁང་པ་མི་འབར་བཞིན་ནམ། །བཙོན་དོང་མི་བཟད་ཆུད་པའི་མིའམ། །རྒྱ་
མཚོའི་གྲོང་འབྲིལ་ནང་དུ་ཆུད་

པའམ། །འབྲོག་དགོན་མི་བཟད་འབྲུམས་བཞིན་བསམས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་བསམས་པས་ཡིད་སྒྲོ་བ་ན། འཁོར་བ་འདི་ཅིའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་སྟེ་དུ་
བསམས་པས། ཉོན་

@013B མོངས་པ་དང་ཟག་བཙས་ཀྱི་ལས་ལས་འཁོར་བ་འགྲུབ་པར་མཐོང་ནས། ཀུན་འབྱུང་སྤྱོད་འདོད་སྤྱི་བས། དེའི་འོག་ཏུ་ཀུན་འབྱུང་བསྟན་པ་ལྟར། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་

བསྒྲུལ་པར་བྱ་སྟེ། བེའུ་བུམ་ལས། བདག

ཅག་འཁོར་བར་ཡུན་རིངས་ཏྲག་འབྲམས། །དེ་ཡི་རྒྱ་ཚ་རང་གི་ཉོན་མོངས། །དེ་ཡི་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་སྟེ། །དེ་ཡིས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བསྐྱེད་པས། །ཏྲག་ཏུ་འཁོར་བ་རྒྱན་མི་འཆད་
འབྱུང། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

རོ།། མ། །།ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་ནི། ཡུལ་གྱི་གནས་རྒྱལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པས། སྤོང་རུས་སུ་ཤེས་པ་ན། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་རུས་སུ་མཐོང་བས། རུས་
གསུམ་པར་འགོག།

བདེན་བསྟན་པ་ལྟར་སེམས་ཏེ། བེའུ་བུམ་ལས། འཁོར་བའི་ཁང་ཆེན་འདི་ལ་སྒྲོ་མང་། །གང་ནས་བྱུང་གྲང་ཕྱིར་ནི་འཐོན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའང་། ལམ་ལ་
རག་ལས་པར་མཐོང་བས། ལམ་

བདེན་དུས་བཞི་པར་སྟོན་ཏེ། བེའུ་བུམ་ལས། ཐབས་རྒྱལ་ཀུན་གྱིས་མ་རིག་བསྒྲོག་བྱ། །སྒྲོག་བྱེད་རྒྱ་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་རྩི་བཅུན་བུམས་པས་གྲང་།

ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་

ནི་སྤང་བར་བྱ། །བདེ་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྲོན་ནི་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་ཡི་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ༥ །གསུམ་པ་སྦྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་

@014A ༄། །མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས། །གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་
ཀྱན། །ཡང་དག་ཟད་པར་

ཀྱན་ནས་འདོད། །སྦྱིས་བྱ་དེ་ནི་མཚོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། །འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། །སྦྱིས་བྱ་རྒྱུད་འབྲིང་གི་ལམ་
ལ་སྦྱོ་ལེགས་པར་

སྤངས་ཤིང་འབྲུངས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་རང་རྒྱུད་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྟེ་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཏུ། །སྤིང་མཚོར་འབྱུངས་པའི་མ་

གྱུར་སེམས་ཅན་གཞན་

ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དེ་དང་འདྲ་བ་སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཀྱན་གྱི་མི་འབར་བས་བསྐྱེལ་པ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྤྲིང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེལ་ཏེ། གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་དང་། དེའི་རྒྱ་
སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་

དང་བཅས་པ་ཀྱན་ཡང་དག་པར་ཏེ་སྤྲར་བསྐྱོད་པ་མེད་པར་ཀྱན་ནས་ཟད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དོན་དོན་གཉིར་གྱི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི། ཐོབ་བྱ་བྱང་རྩལ་ལ་དོན་དུ་གཉིར་བའི་
སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་

བསྐྱེལ་པའི་རྒྱལ་སྤྲས་གྱི་སྦྱོད་པ་ཅི་རིགས་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱེས་བྱ་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་ཐབས་མ་ནོར་བ་ལ་ཞུགས་
པ་ནི། འདིར་དངོས་སུ་

@014B བསྟན་པའི་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདིར་བསྟན་སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ལ། ལྷ་བའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན། དབྱ་སེམས་གཉིས། ཐེག་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན། མདོ་སྤྲུགས་གཉིས། ལམ་

སྐྱུར་བྱལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཕུགས་

ཀྱི་ཤིང་རྩས་བགོད་པ་སོགས་ལྟ་ཡོད་དོ། །སྒྲིམ་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི། རྣམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་ལས་ཀྱང་གསང་བ་པའི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི། སྣིང་རྩེའི་
ཙུ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། བྱང་

ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། ཐབས་གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཆང་ཞིང་མ་ཞོར་བ་ནི། སྣིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་། སྣིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཐབས་གསུམ་དུ་འདུས་པར་གསུངས་ཤིང་

དོན་འདི་ཉིད། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་སྒོམ་རིམ་གསུམ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་བོ། །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ཞབས་གྱིས་ནི། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་
འདིས། །སླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེའི་

ཙུ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །ཕྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྣིང་རྩེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་རྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། ཞེས་གསུངས་པའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས། སྣིང་

རྒྱུ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་དང་། བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་གསུམ་གྱིས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་བཞེད་དེ། སྒྲིང་རྒྱུ་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་། །བྱང་རྩལ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྲུལ་
རྣམས་གྱི་རྒྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

@015A ༄། །དབྱུ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས་ཀྱང་། བྱང་རྩལ་སེམས་ནི་མི་གཏོང་དང་། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་བསྟན། །དེ་ཉིད་ཤེས་པ་ཚོལ་བ་ནི། །དོན་ཀྱན་སྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་ཡིན།
ཞེས་གསུངས་ལ། དབྱུ་

མ་རྒྱན་དུའང་། བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་དང་། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་གསུམ་དུ་འདུས་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་དད་པའི་རྒྱུ་འབྲང་
བ། །རྟོགས་པའི་བྱང་རྩལ་

སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྒྲངས་བྱས་ཏེ། །དེ་ཉིད་ཡང་དག་ཤེས་ཚོལ་བ་ཕྱོད་ན། ཞེས་ལའད་པའི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། བསྐྱབ་བརྟུས་སུ། དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་

སྟོན་པར་དཀའ་བ་

བསམས་ནས་སྟོང་པོ་ལེན་འདོད་བསྐྱེད་སྒྲིབ་དད་པ་ལྷག་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་དེ། སྟོན་སེམས་དང་། འཇུག་སྟོན་བཟུང་། ལུས་ལོངས་སྟོན་དག་ཅུ་གསུམ་
བཏང་བ་དང་། བསྐྱེད་

བ་དང་དག་པ་དང་སྟོལ་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་འདིས། སྟོན་པ་ཕར་ཕྱིན་དུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ་ལས། གོ་ཆ་དུག་དུག་སུམ་ཅུ་དུག་དང་། །བཏང་བསྐྱེད་དག་སྟོལ་བཞི་ནི་
དོན་གཅིག་ །ཅིས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྟོར་བ་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། དངོས་གཞི་ཕར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོབ་པ། རྗེས་བྱང་རྩལ་ཏུ་བསྟོར་བ་གསུམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཏམས་ལེན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བེའུ་བུམ་སྟོན་
པོ་ལས། དག་བཤེས་

@015B སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་འདི་གསུང་། །སྟོར་བ་བྱང་རྩལ་སེམས་གྱིས་འཕངས་པ། །དངོས་གཞི་ཕར་ཕྱིན་པ་དུག་ལྷན། །ཟིན་རྗེས་མཇུག་ཏུ་བྱང་རྩལ་བསྟོར་བ། །ཕར་ཕྱིན་ཚུལ་སྟོར་

ཀུན་དེར་འདུ། ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་རོ། །ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་འདིར་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕྱག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བསྟན་པ། སེམས་དེ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་ཚུལ། སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ།
བསྟན་པའི་འབྲས་བྱུངས་

བཟུང་བ་དང་བཞི་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་གཏོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱིས་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་དང་། སེམས་ཅན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ །ཅེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་གྱིས་
བསྟན། སྟེ །གཉིས་པ་ནི། རྩོགས་

སངས་བྱིས་སྐྱེ་ལ་སོགས་དང་། ཞེས་སོགས་སྒྲོན་སེམས་ཆོགས་ལེན་ཚུལ་བསྟན་བྱ་དང་བཅས་པ་སྒྲོན་པའི་གཞུང་རྣམས་གྱིས་བསྟན། སྦྱོད་པ་ལ་སློབ་པ་ལ་འཕྱག་སྒོ་མ་འཛིན་དགོས་བས།
དེ་ལེན་ཚུལ། འཕྱག་

སེམས་བདག་ཉིད་སྒྲོམ་པ་མ་གཏོགས་པ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། སྟེ །གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་ཕྱེས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ཆོབ་དམ་པས། བསྟན་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་

བས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག །ཡང་

དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པ་
ལས། ཉིས་སྟོད་སྟོམ་པ། དག་

@016A ༄། །བ་ཆོས་སྟུང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲིམས་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་རྩལ་ནི། རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་ནི་རྣམ་དག་རྒྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བསྐྱབ་
རྩལ་ནི། བསོད་ནམས་ཡི་

ཤེས་རང་བཞིན་གྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོབ་རྩལ་ནི། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་སྟོར་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། ༥། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་བསྟོམས་བྱས་
ན། ཞེས་སོགས་

ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། ༥། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སྤགས་ལ་འཇུག་པའི་རྩལ་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལའད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལའད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལའད་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། ལམ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ལའད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་
གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་

ཀྱན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད། ཅེས་ལའད་ན། སྤྲེལ་བུ་ཆེན་པོས་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཇི་ལྟར་ཟད་པར་བྱེད་སྒྲུལ་ན། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐབས་སྒྲན་མེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དགོས་པས།

གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་སྒྲན་དམ་པའི་མན་ངག་སྟོན་པར་བཞེད་ནས། སེམས་ཅན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་། འདོད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ། །སྒྲན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་
ཡི། །ཡང་དག་ཐབས་ནི་ལའད་

@016B པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ལའད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་། གང་ན་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ནིའོ། །གང་ལ་ན། སེམས་ཅན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གོ་འཕང་

འདོད་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལའོ། །འདིར་སེམས་

ཅན་ནི་སྐྱེས་བྱ་དང་། དམ་པ་ནི་མཆོག་གམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྤར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཤར་བའི་ཞལ་ནས། སེམས་ཅན་དམ་པ་ཞེས་པ་རིགས་སད་ཅིང་ལྷག་པའི་
བསམ་པ་དག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་

གསུང་ངོ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ འདོད་པར་གྱུར་པ། ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉིས་དང་། གོང་གི་ གང་ཞིག་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེལ་ཀྱན། །ཡང་དག་ཟད་པར་ཀྱན་ནས་འདོད། ཅེས་པས་
གཞན་དོན་དོན་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་

ན་རྒྱན་ལས་གསུངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་དེ་བསྟན་པས། གཞུང་འདི་དག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕྱག་སྒོ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་ལུང་རིགས་དང་ལྡན་
པས་ཡང་དག་པར་རོ། །ཇོ་

བོ་གནས་ལྷ་རིག་པའི་པཎ་ཆེན་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་ལ་གྱིས་འཆད་དམ་ཞེན། གསེར་གླིང་པ་ལ་སོགས་པའི་གླེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གསུང་གི་རྒྱུ་ལྟར་ལྟངས་ནས་འཆད་གྱིས།

རང་བཟོར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

སུ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས། རྫོགས་པའི་གསུང་འདི་རང་ཅག་ལ་མན་ངག་རྟུ་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་བདེ་སྤྱིད་དམ་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྤྱིས་རྩུང་སྤྱིས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མའི་བཀའ་བློན་དུ་གོ་ན། སྤྱི་མའི་བྱིན་
རྒྱལ་སྤྱི་གདོད་འཇུག་ །ཡོན་

@017A ༄། །ཏན་ཡང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་གསུངས་ཏེ། བེའུ་བུམ་ལས། སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་སྤྱི། །འདི་ཡང་མན་ངག་རང་གི་རྒྱུད་ལ། །ཡོན་ཏན་ཅི་སྤྱིས་སྤྱི་མའི་
བྱིན་རྒྱལ་སྤྱི། །དེ་ལྟར་ཏག་བྱིན་བྱིས་

རྒྱལ་སྤྱི་གདོད་འཇུག་ །ཅེས་གསུངས་སོ། །སུ་རྟོ་བ་གཞུང་འདི་སྤྱི་མའི་བཀའ་བློན་རྫོགས་སུ་བྱན་པ་ལ་སྤྱིར་བ་མཇེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དག་བཤེས་ཤར་བ་འདིར་སྤྱི་མའི་བསྟན་རྩལ་རྒྱས་པར་གསུང་
ངོ། །མདོར་ན། སེམས་ཅན་དམ་

པ་ཞེས་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་འདི་གང་ལ་བཤད་པའི་སྡོད་ངོས་བཟུང་། སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡི། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས། བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ངོས་བཟུང་། དེ་ཡང་ཡང་དག་ཐབས་

ནི་ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དང་།

བཤད་པར་བྱ་ཞེས་པས་དགོས་པ་དང་། གླ་མ་རྣམས་གྱིས་བསྟན་པ་ཡི། ཞེས་པས་རྗོད་བྱེད་གྱི་བྱུང་པར་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཅེས་པས་ཉིང་དགོས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་རབ་
རྟུགས་ལ་བར་བྱ། ཞེས་པ་རྒྱས་

པར་བཤད་པའོ། །འོ་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་རབ་རྟུགས་ལ་བར་བྱ། ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་མཚན་ཉིད་རབ་གསལ་བའི། །སོ་སོའི་དབྱེ་བས་བྲི་བར་བྱ། ཞེས་པ་དང་། འདིར་ཡང་དག་
ཐབས་ནི་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་པ་

རྣམས་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་རབ་རྟུགས་ལ་བར་བྱ། ཞེས་པ་གཞུང་སྤྱིའི་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་དང་། །སོ་སོའི་དབྱེ་བས་བྲི་བར་བྱ། ཞེས་པ་སྤྱིས་
བྱ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་

@017B འཆད་ཅེས་པ་དང་། ཡང་དག་ཐབས་ནི་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལ་གླ་མེད་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པའི་ཐབས་མ་ཞོར་བར་འཆད་ཅེས་སྟོན་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་

ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཅན་དམ་པ་ཞེས་

སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་གཞུང་ལོག་མ་རྣམས་གྱི་མདོར་བསྟན་དུ་འང་བཟུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་སྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། ཇི་ལྟར་སྐྱུང་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ཤིང་
ཏྲ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་

བཞེད་པ་བཞིན་རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་བདུན་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བྱང་རྒྱུ་ལམ་གྱི་རིམ་པར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བྲངས་ནས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེ་བསྟོམ་པ་ལ།

སྐྱེས་བུའི་རྩ་ལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་འབད་དགོས་ཏེ་ངོ་བོ་ཆེན་པོ་འདའ་བའི་ཆོ། སྟོན་པ་ལ། དམན་ཆད་རྒྱ་གར་གསེར་འདོད་ལ་ཆོས་མ་ཉན། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དཀྱུགས་ཤིང་འཆད་དུ་འོང་། དགོ་བཤེས་
མདོ་སྡེ་ལ་གྱིས། སེམས་

བཟང་པོ་གྱིས་གསུང་། སྟོན་པ་འདའ་བའི་ཆོ་ཡང་། སྟོན་པའི་དབུ་ཕུ་ཏོ་བའི་པང་དུ་བཞག་པས། སྐྱེན་ཆབ་དབུ་སྐྱའི་གསེབ་ཏུ་སོང་བ་མཁུན་ནས། ཁྱོད་ལྷ་ངན་བྱ་མི་དགོས། སེམས་བཟང་པོ་

གྲིས། ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་བྱད་

པར་ཅན་དུ་འགྱུར་གྲིས་གསུང་། ཇོ་བོ་ལེགས་གྲིས་སེམས་བཟང་པོ་བྱ་བ་ཅི་ལ་ཟེར་ལགས་ཞུས་པས། ཉུར་མཛད་ནས་འོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཟེར་ལགས་མོད། ཅིས་ལན་གཉིས་
གསུངས་པས། དུ་ཉོ་བའི་ཞལ་ནས།

@018A ༄། །དེའི་དུས་སུ་ངའི་སྤིང་ལ་ཡུར་བ་ཐེབས་པ་འདྲ་བ་ཅིག་བྱུང་གསུང་། སྤང་རི་ཐང་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་ཕན་འདོགས་པས་ཀྱང་། གཞོད་པ་སྐྱེལ་བ་ལ་གྲུས་པ་ཅིག་བྱུང་ན།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པོ་

བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱལ་མ་དགུག་ཕམ་ལོང་། སྤང་དུ་མ་འགོ། འོག་ཏུ་སྤོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱ་བ་ཁས་ཉིན་ཞི་ཆོ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་ཞིང་། ལུམ་པ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། འོ་སྐྱོལ་
བསྐྱེད་རིམ་དང་ཇོ་གས་

རིམ་ལ་མན་ངག་ཏུ་བྱེད་དེ། ཇོ་བོའི་གདམས་ངག་གི་མཐིལ་ཡུང་བ། བུམས་སྤིང་ཇེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་གསུང་། བདག་ཅག་གི་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་སྡུ་ནས་ཀྱང་།

སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་མཆོག་

ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་སྟེ། ཁྲུབས་ཆེན་སྟོན་པ་ནམས་གྱི་གཞི་དང་རྟེན། ཆོགས་གཉིས་ཀྱན་ལ་གསེར་འབྱར་ཅི་ལྟ་བུ། རབ་འབྱམས་དག་ཆོགས་སྟུང་པའི་བསོད་ནམས་གཏིར། དེ་ལྟར་
ཤེས་ནས་རྒྱལ་སྤྲས་

དཔའ་བོ་ནམས། རིན་ཆེན་སེམས་མཆོག་ཐུགས་དམ་མཐེལ་དུ་འཛིན། རྣལ་འབྱོར་ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱང་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ གཉིས་པ་

ཐབས་ཡང་དག་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། འཇུག་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་ལོ། དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟོར་བ་དངོས་གཞི། མཇུག་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་
ལོ། དང་པོ་ལ་གསུམ།

@018B ཆོགས་གསོག་པ། སྐབས་འགོ་བྱེད་པར་ཅན་བྱ་བ། སེམས་གསུམ་ལ་སྟོ་སྐྱང་བའོ། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་ཐབས་ནི་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་བཤད་ན་རྗེས་བྱེད་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་གང་

ཞེན། ཐབས་ནི་གཉིས་ཏེ། བསམ་

པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། སྒྲིབ་བ་ཕུན་ཚོགས་སོ། །བསམ་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལས་འབྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་སངས་གྲིས་སྒྲིལ་སོགས་
དང་། །མཆོད་ཏེན་དམ་ཆོས་

མངོན་ཕྱོགས་ནས། །མེ་ཏོག་བདུག་སྒྲོས་དངོས་པོ་དག །ཅི་འབྱོར་པ་ཡིས་མཆོད་པར་བྱ། །ཀྱན་བཟང་སྒྲིད་ལས་གསུངས་པ་ཡི། །མཆོད་པ་ནམ་པ་བདུན་དག་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས།
འདིར་བསྟན་མཆོད་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་

དང་། གང་གི་མདུན་དུ་བྱ་བ་ཡང་གཞག་དུ་ཡོད་དེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤྒྲུབ་པའི་རི་མོར་གྲིས་པའི་སྒྲིབ་དང་། ལ་སོགས་པ་འབྱུང་དུ་བཞོས་པ་དང་། ལུགས་སུ་སྒྲུག་པ་དང་། ལྷེར་ཆོ་
སོགས་སྒྲིའི་ཏེན་དང་། རིང་

བསིལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་མཆོད་ཏེན་ཐུགས་ཀྱི་ཏེན་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དུ་ཏི་གསུང་གི་ཏེན་ནམས་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་

པའི་མདུན་དུ་མཆོད་

པ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤར་བ་ནས། ཞེས་པས་ཕྱག་འཆོལ་བའང་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། དངོས་པོ་གང་གིས་མཆོད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། མེ་ཏོག་དང་། བདུག་སྟོས་དང་། མར་མེ་དང་། ཇི་དང་།
ཞལ་བས་ཏེ་ཉེར་སྟོད་གྱི་

@019A ༄། །དངོས་པོ་དག་གིས་མཆོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གང་འབྲལ་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་མཆོད་དམ་ཞེན། ཅི་འབྱོར་པ་ཡིས་མཆོད་པར་བྱ་བ་སྟེ་ལག་ན་ཅི་ཡོད་གཏོང་དགོས་ཏེ།
རྫོང་པའི་ཞལ་ནས། འབྲས་

དཀར་མོ་ཁལ་གཅིག་བདོག་ །ཡོ་བཏང་། བྱང་རྒྱ་བ་གྱི་སེམས་བཟང་པོ་མཆི། ཡོ་མ་བཏང་། བྱང་རྒྱ་བ་གྱི་སེམས་བཟང་པོ་བཟང་པོ་མི་མཆི་གསུང་སྒྲད། དེ་དག་ནི་རྗེས་བཤམས་པས་མངོན་
སུམ་དུ་མཆོད་པ་ཡིན་

ནོ། །ཕུ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས་གྱུང་། མཆོད་པ་ནི་གྲོགས་པོ་སྟོང་ཞོགས་ཞོགས་པ། ཆོག་པ་བཟུང་ཅག་པ་ཤོམ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུང་བཤེར་གདམ་མཛད། སྤྲོ་ཆོས་བྱས་ན་ང་ལ་བརྟན་ས་

མཆོས་ལ་བརྟམ་གསུང་།

ཤར་བ་སྒྲུ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་གཉིས་ལ་མཆོད་པ་བཟང་མཉམ་དགོས་གསུང་། ལག་སོང་བ། སྒྲུ་མ་ལ་དྲག་ཏུ་དགོས་གསུང་བར་གདའ། ཡིད་གྱིས་མཆོད་པའི་རྩལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོའི་སྦྱོད་པའི་སྦྱོན་

ལམ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱག་འཆལ་བ། མཆོད་འབུལ། སྤྲིག་བཤགས། ཡི་རངས། བསྐྱལ་བ། གསོལ་གདབ། བསྡོལ་སྟེ། མཆོད་པ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དག་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པོ་དེ་
དག་ལ་མཆོད་པ་ཞེས་

པ་སྟེ། མཆོད་པའི་དོན་མཆོད་ཡུལ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བདུན་པོ་དེས་ཀྱང་ཡུལ་བྱེད་པར་ཅན་རྣམས་དབྱེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བདུན་པོ་དེ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་ལ་གྲགས་གྱིས།
དམན་པའི་སྡེ་སྦྱོད་དུ་ནི།

@019B དང་པོར་ཕྱག་འཆལ་བ། བར་དུ་མདོ་འདོན་པ། ཐ་མར་བསྡོལ་སྟེ་རྒྱན་ཆགས་གསུམ་བྱ་བ་ཙམ་ལས་མ་ལཤད་དོ། གཉིས་པ་སྐྱབས་འགོ་བྱེད་པར་ཅན་བྱ་བ་ནི། སྦྱིང་པོ་ངེས་པར་བསྐྱུ་

བ་ལས། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཡོད་

སྐྱེས་བུ་དེས། །འགྲོ་བ་སྐྱབས་མེད་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་སྟོན་འགྲོ་བས། །སྟོན་པའི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་

པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་མཐར་ཐུག་པར། །མི་ལྟོག་པ་ཡི་སེམས་དག་གིས། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རབ་དད་ཅིང་། །ཤུས་མེད་ལྟ་ང་སར་བཙུགས་ནས། །ཐལ་མོ་སྤྱར་
བ་བྱས་ནས་ནི། །དང་པོར་སྐྱབས་འགྲོ་

ལན་གསུམ་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དུས་ཇི་སྟོན་དུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་བ་ནི་ཇི་སྟོན་འཆོའི་བར་ཡིན་ལ། །འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་
མངོན་དུ་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། བྱས་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། །གནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་དང་། །རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། །དོན་གདན་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་སྤྱི་དང་། །འོག་མིན་སྤྲུག་པོ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་

ལོངས་སྐྱའི་གནས་བྱང་རྒྱུ་གི་སྒྲིང་པོའོ།

༥ །གཉིས་པ་ནི་སྒྲན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གསུང་པ་ལྟར་རོ། །ཀུན་སྒྲོང་རི་ལྟ་བུས་ཡུལ་གང་ལ་བསམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་དང་། སྟོན་ལམ་ཅི་འདྲ་བས་
སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྩལ་ཡོད་

@020A ༄། །དེ། རྒྱའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་བྱང་རྒྱུ་གི་སྒྲིང་པོའི་བར་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོས་དགོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ནམ་ཡང་
མི་ལྟོག་པའི་སེམས་

ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དག་གིས། ཡུལ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོ་འདུན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགོ་འདུན་ཏེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ། བསམ་པ་སོ་
སོའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་

ན། རབ་ཏུ་དང་བའི་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་སྐྱེད་སྟོན་བ་དང་ལྡན་པ་བྱས། ལུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོན་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་དུས་མའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བརྩམས་ནས་སམ། ཅོག་ཕུར་འདུག་ཀྱང་རུང་། ལྷ་གོས་ཕྲག་

པ་གཅིག་དུ་གཟར། ལག

པ་གཉིས་ཐལ་མོ་སྒྱར་བའི་སྒྲིད་ལམ་བྱས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་སྐྱབས་གང་གི་ཆོ། ལན་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། སྒོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་བྱེད་པའི་
དང་པོར་སྐྱབས་འགོའི་

དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ལན་གསུམ་མམ་བརྗོད་པ་གསུམ་དུ་བྱ་སྟེ། གསུམ་པའི་ཆོ་སྐྱབས་འགོའི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤར་བའི་ཞལ་ནས། ཉན་ཐོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགོ་བ་དེ། བྱིན་
སྐྱབས་རྒྱུ་བ་མ་

ཡིན་གྱིས། ལམ་མི་མཐུན་པ་གོགས་པོར་འཐུར་མི་བདུབ་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འཆོ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །ངན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་
དང་། །འཇིག་ཆོགས་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །

@020B སྒྲོབ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ། །ཞེས་ཆོ་འདིའི་འཆོ་བ་དང་། ཕྱི་མའི་ངན་སོང་དང་། ཐབས་མིན་པ་ལམ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ལས་སྒྲོབ་པའི་ཕྱིར། སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་སྐྱེས་བུ་རྒྱུ་དུ་

སྐྱབས་འགོ་དང་། འཛིག་ཚོགས་ཟག

བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འང་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་རང་ཉིད་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་སྐྱེས་བྱ་འབྲིང་གི་སྐྱབས་འགོ་དང་། ཐེག་དམན་ལ་འཛིགས་ནས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་

འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགོར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྐྱབས་འགོ་བྱུང་པར་ཅན་དང་། སྣོན་པ་ལ་
བྱུང་པར་ཡོད་དམ་མིད་ཅིན།

སྐྱབས་འགོ་བྱུང་པར་ཅན་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་པས། སྣོན་པ་དང་ངོ་བོ་ལ་བྱུང་པར་མིད། ཆོག་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེས་ཀ་མ་པ་བཞེད། དུ་ཉོ་
བ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར།

སྣོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་སྐྱོལ་བ་ཆོང་དཔོན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེལ་མ་བྱེད་པ་དང་འདྲ། སྐྱབས་འགོ་བྱུང་པར་ཅན་

ནི། སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐལ་

ལས་སྒོལ་བར་འདོད་པས་དེའི་རྣམ་པ་མངའ་བ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཞུས་ནས་ཆོང་དཔོན་ལས་དྲག་པོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིལ་མ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། འདི་ལའང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས། འདི་ནི་དེ་དངོས་

@021A ༄། །འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྤྱིང་བཅེ་ལས་རིག་བྱ། ཞེས་སངས་རྒྱས་འདོད་པས་སྐྱབས་སུ་ཁས་ལེན་པའང་གསུངས་པས། མང་དུ་གཟིགས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་དཔྱད་པར་མཛོད་

ཅིག །འདིར་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ་དང་། ཡུལ་དང་། རོ་བོ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཕན་ཡོན་རྣམས་ནི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ །གསུམ་

པ་སེམས་གསུམ་ལ་སྒོ་སྤྱང་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་གཞི་ཆོག་འཛི་སྔོན་དུའང་སྒོ་སྤྱང་དགོས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །བྱམས་པའི་སེམས་ནི་སྔོན་འགོ་
བས། །ངན་སོང་

གསུམ་དང་སྐྱེ་སོགས་དང་། །འཆི་འཕོ་སོགས་གྲིས་སྤྱག་བསྐལ་བའི། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལ་བཞུས་ཏེ། །སྤྱག་བསྐལ་གྲིས་ནི་སྤྱག་བསྐལ་བ། །སྤྱག་བསྐལ་སྤྱག་བསྐལ་རྒྱ་མཚན་
ལས། །འགྲོ་བ་ཐར་པར་འདོད་པ་ཡིས། །

ཞེས་པ་དང་པོ་གཉིས་གྲིས་བྱམས་པ། དེ་ནས་གསུམ་གྲིས་སྒྲིང་རྗེའི་དམིགས་པ། དེ་ནས་གསུམ་གྲིས་སྒྲིང་རྗེའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་གྲི་སེམས་སྦྱོང་ཚུལ་ཡང་དོན་གྲིས་བསྟན་
ཏོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆོགས་

གསོག་སྡོན་དུ་སོང་བའི་སྐབས་འགྲོ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཆོ་ག་བྱས་ཟིན་པ་དེ་ནས་དེ་ནས་ཅི་ཞིག་བྱ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། མ་གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པའི་སེམས་ནི་སྡོན་
དུ་འགྲོ་བས་ཏེ་སྡོན་དུ་བཏང་

@021B ནས་སྒྲིང་རྗེ་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤར་པའི་གསུང་བགྲོས་ལས། བྲིས་པའི་སེམས་ནི་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས། རྒྱ་མཚན་དྲིན་དན་པའི་སྒོ་
ནས་རྣམ་པ་སྒྲིང་དུ་སྤྱག་ཅིང་གཅེས་པའི་སྒོ་

ཐུན་མེད་མིན་པ་ཅིག་བསྐྱོམ་པ་འོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན་ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པར་སྒྲུང་བས་སྐྱེ་འབྱས་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་གྱིས་སྤྱིང་ཇེའི་སྐྱུར་ངེས་པར་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཉིད་དོ། །བདེ་བ་དང་
འཕྲད་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱིང་ཇེའི་སྐྱུར་

ངེས་པར་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཀྱང་། གཞུང་འདིས་བསྟན་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། འདིར་ངེས་པར་བསྐྱོམ་ཡང་དགོས་སོ། །སྤྱང་རི་ཐང་པས། ཐུན་སྒྲུ་ལ་ཁོ་བོ་མི་ཆོ་ཁྱིལ་གྱིས་བྱམས་པ་ཁོ་
ན་བསྐྱོམ་པར་ཁྱེ་བྱས་པས། ཐུན་སྒྲུ་

དབུ་ཞ་ཐུད་ནས། ཇོ་བོ་ཆ་བྱད་བཟང་གསུང་དབུ་དྲུང་དྲུང་མཛད་ཟེར། ཐུན་སྒྲུས་སྐྱུག་རུམ་པ་ལ། ནན་ལྟར་ན་པ་རོལ་པོ་འཛོམས་པ་ལ་བྱམས་པ་ཙམ་པ་མིད། དེ་བས་ན་བྱམས་པ་བྱ་བ་འདི་
མིང་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱིང་སངས་སངས་

འདུག་གསུང་། ཡང་སྤྱང་ཐང་པའི་ཞལ་ནས། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གར་སྐྱེ་ཆ་མིད། གར་སྐྱེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་པ་འདི་མི་བརྗེད་དམ་གསུང་སྟེ། དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་པ་
ལགས། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

མར་ཤེས་དྲིན་དྲན་དྲིན་གཟེའི་སྒོ་ནས་སྤིང་དུ་སྤྱུག་ཅིང་གཅེས་པའི་སྒོ་དྲུང་དྲུང་བ་བྱུང་ན།
སྤིང་ཆེ་བསྒོམ་སྟེ། དམིགས་པ་ངན་སོང་གསུམ་ན་སྤྱུག་བསྐལ་དྲག་ཅིང་རྒྱན་རིང་བ་ཅི་ཡོད་པ་དང་།
མིའི་སྟེ་བ་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་གྲ་ནད་འཆི་

@022A ༄༄༅། །བ་ཕྱད་བུལ་མ་ཆེད་པ་དང་། མདོར་ན་ཉིར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྤྱུག་བསྐལ་བར་བྱུར་པ་དང་། འདོད་ལྷའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། འོག་དུ་ལྷུང་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་དང་། སོགས་
ཁོངས་ནས་ཁམས་གོང་མའི་སྤྱུག་

བསྐལ་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྟོམ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མེད་ཅིང་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཏེ། མདོར་ན་སྤྱུག་བསྐལ་གསུམ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་སྤྱུག་བསྐལ་བའི་འགོ་བ་མ་
ལུས་པ་ལ་བྱུགས་

ཆེའི་སྤྱན་གྱིས་བརྟམས་ཏེ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་ནི་སྤྱུག་བསྐལ་བ་དང་། འདོད་ལྷ་དང་མིའི་འབྱུར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་དང་། རྒྱ་
མཚན་ཀྱན་འབྱུང་ལས་དང་

ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། རོམ་པོའི་གསུང་བགྲོས་ལས། སྟག་བསྐལ་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བའི་རྒྱ་ལས་ཡིན་ལ། ཚན་དེའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པའི་གསུང་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ནས་སྟག་
བསྐལ་དང་ཀྱན་འབྱུང་མ་

ལུས་པ་ལས་ཐར་པར་འདོད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དང་། དེས་བྲངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཡང་སྤྱང་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཆོས་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་
མི་བྱའི། ཆོས་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་

པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེན་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་གང་ལ་མགོ་མཆིས་པ་དེ་ལ་འཆོ་བ་མཆིས་སོ། །གང་ལ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆིས་པ་དེ་ལ་རྗེ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་མཆིས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

@022B རྒྱ་ལས་འབྲས་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྤྱིང་རྗེ་ལ་རག་ལས་པར་ཡང་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་གསུངས་པས་འདི་བསྐྱོམ་པ་ལ་ནན་ཏན་སྤྱིང་པོར་མཛོད་ཅིག །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི། ལྷོག་
པ་མེད་པར་དམ་བཅའ་བའི། །བྱང་རྒྱལ་

སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེའི་དམིགས་ནམ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན། ཐོག་
པ་མེད་པར་དམ་འཆར་བའི་སྟོ་

ནས་སོ། །སྤྱིར་སྟོན་སེམས་སྐྱེ་བ་ཆོ་ག་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལས་དུས་ནམ་ཡང་མི་ཕྱེག་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་བཏང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སྟོན་
སེམས་ཆོ་གས་སྦྱངས་ནས། འོག་ནས་

འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལྔ་པོ་ལ་ངས་པར་སྟོབ་དགོས་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་ཙམ་ཆོ་གའི་སྟོ་ནས་བསྐྱེད་ན་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ལྔ་མ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཉེས་པར་མི་འབྱུང་།
ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་

ལམ་རིམ་དུ་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་དོན་གཙོ་བོ་ནི་སྤྲ་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འོག་དེ་མ་ཐག་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྟོབ་པར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྟོན་སེམས་ཆོ་གས་ལོན་ཚུལ་དངོས་ནི། ལམ་
རིམ་རྒྱས་པ་དང་། ལྷན་ཐང་པའི་

ལམ་མཆོག་རྩ་འགྲེལ་ན་ཕུག་ལེན་ཞིབ་བཤད་དང་བཅས་པར་ཡོད་པས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདིར་གཞུང་འཆད་པའི་ས་ཁོང་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་དཀྱིས་ཙམ་གྱི་འོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་དགོན་
མཆོག་དང་སྒྲ་མ་

@023A ༄༄༅། །ལ་ཅི་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་དང་ཡོན་ལུས། ཡན་ལག་བདུན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་ཆོག་ས་བསགས་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ནི་ཇི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག

པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་ཆེན་པོལ་བཞུགས་པ་རྣམས་གྱིས། དང་པོར་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ། བདག་མིང་

འདི་ཞེས་བགྱི་པའང་སློབ་དཔོན་གྱིས། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ་གདབ་པོ། །དེ་ནས་སྐྱབས་འགོ་བྱུང་
པར་ཅན་བྱ་སྟེ། སློབ་

དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། ཇི་སྟིད་བྱང་རྒྱུ་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་
རྣམས་ལ་སྐྱབས་

སུ་མཆིའོ། །དགོངས་གསོལ་སོགས་སྒྲར་ལྟར་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཞི་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པ་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའ་

ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཅོད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད། སྒྲར་ཡང་བཟང་སྟོད་དམ། སྟོད་འཇུག་ནས་འབྱུང་
བའི་མཆོད་པ་

@023B སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་འབུལ། ལྷ་མ་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་སྟིང་རྗེའི་འདུ་ཤེས། རང་ལ་མི་ལམ་དང་། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཉི་བར་
བཞུག་ནས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་

གཟུང་བ་ནི། རྟོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སློབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་
བགྲི་བས་སྐྱེ་བ་འདི་དང་

སྐྱེ་བ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་རང་བཞིན་དང་། རྩལ་བྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། བསྐྱོམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བདག་གིས་བགྲིས་པ་དང་། བགྲིད་དུ་སྦྱལ་བ་དང་།
བགྲིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགོ་

བའི་རྩ་བ་དེས། ཇི་ལྟར་སློན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཙེམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱིས། བླ་ན་

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྲི་བས། དུས་འདི་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། ཇི་སྟིད་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ།
བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །སེམས་ཅན་མ་བསྐྱེལ་བ་རྣམས་བསྐྱེལ་བར་བགྱིའོ། །མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བར་བགྱིའོ། །དབྱུགས་མ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དབྱུགས་
དབྱུང་བར་བགྱིའོ། །ཡོངས་སུ་སྟུ་

@024A ཨུ། །ངན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟུ་ངན་ལས་འདའ་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། སྟོབ་དཔོན་མ་རྟེན་ན། རྟེན་གྱི་བྱང་དུ་ཕྱག་མཆོད་ཕུལ་ཏེ། སྟོབ་
དཔོན་ཞེས་པའི་ཆོག་བཞག །

ཆོག་གཞན་རྣམས་སྒར་བཞིན་བྱ་བའང་ཆོག་ལས་བཤད་དོ། །མ་བསྐྱེལ་བ་བསྐྱེལ་བ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཞི་པོའི་དོན་ལ་དག་བཤེས་ཆེན་པོ་ཤར་བའི་གསུང་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ་འབྲས་

བྱ་བཞི་དང་སྦྱར་ན། རྒྱན་ལྷགས་ཐོབ་ན། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་བརྒལ་བ་དང་། ཕྱིར་འོང་ཐོབ་ན་འདོད་ཉོན་པལ་ཆེར་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ན། འདོད་ཉོན་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པས་དབྱུགས་ཕྱིན་

པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ན་མྱ་ངན་ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་བཞུལ། བདུན་པ་ཐོབ་
པ་ན། མཚན་མའི་འཆིང་

བ་ལས་གྲོལ། དག་པ་ས་གསུམ་ཐོབ་པ་ན་མཚན་མ་མེད་ཅིང་སྒྲིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབྱགས་ཕྱིན། སངས་རྒྱས་པ་ན་མྱ་ངན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བུ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའོ་གསུང་།
མཆིམས་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་ནི། བདེན་བཞི་དང་སྟོར་བ་མཛད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ཆུ་བོ་ལས་མ་བཞུལ་བ་བསྟོལ་བ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་གི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ་བ་དང་། བདག་ལྷས་དབྱགས་མ་
ཕྱུང་བ་ལམ་གྱི་བདེན་

@024B པས་དབྱགས་དབྱུང་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་འགོག་པའི་བདེན་པས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མཛད་ཅིས་གསུངས་ཏེ་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། ༥ །གསུམ་པ་
མཇུག་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་

ལྷ་ལས། དང་པོ་ཕན་ཡོན་བླ་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲོན་པའི་སེམས་དག་ནི། །བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྒྲོང་པོ་བཞོད་པ་ཡི། །མདོ་ལས་བྱམས་པས་རབ་ཏུ་བཤད།
ཅེས་གསུངས་པས། དོན་ནི།

རབ་ཏུ་བཤད་དོ། །གང་ན། སྒྲར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དག་ནི། ཆོ་གས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ། ཕན་ཡོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འོ། །གང་ལས་ན། དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་དག །བྱམས་མགོན་

སྒོ་དང་ལྡན་པས་ནོར་བཟངས་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པ་སྒྲོང་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་བཤད་དེ། དེ་ལས་རིགས་གྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི་སངས་
རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ས་བོན་

ལྷ་བུ་འོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཞིང་ལྷ་བུ་འོ། །ཞེས་སོགས་དཔེ་གཉིས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་ལ། བསྐྱབ་བཏུས་སུ་དཔེ་བཅུ་བྱག་
བྲངས་སོ། །ཤར་བའི་ཞལ་

ནས། ཕན་ཡོན་དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱེན་བཞིན་འདུས་ཏེ། ས་བོན་ལྟ་བུ་དང་། ཞིང་ལྟ་བུས་རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི། མདུད་བྱང་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པས་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་པ་དང་། རིན་

@025A ལྟོ། །པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པའི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པས་འདོད་དོན་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེན་གསུང་། མདོར་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་ཅིང་བསམ་
གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

འདིའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། འདི་གཙོ་བོའི་རྒྱུ་རྒྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གོ་ལུང་པ་ཆེན་པོ་གསུང་ངོ། ༥ །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱོབ་པ་ནི། དེ་ཡིས་མདོ་གྲོག་པའམ་སྒྲ་མ་ལས་མཉན་
ཏེ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་མེད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེ་གནས་རྒྱུ་མཚན་དུ། །དེ་ལྟར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་

ན། སྒྲོན་སེམས་ཆོ་གས་སྒྲངས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཡིས། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་མེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ། སྒྲོང་པོ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་
པའི་མདོ་རྣམས་

དང་། བྱང་ས་སོགས་བསྟན་བཅོས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོག་པའམ། ཡང་ན་སྒྲ་མ་ལས་ལེགས་པར་མཉན་ཏེ། རྣམ་པར་ཏེ་མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དགོས་པ་སེམས་རེ་རང་རྒྱུད་ལ་
གནས་ཤིང་མི་ཉམས་པར་

འཕེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཏེ་རྒྱ་རྒྱེན་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟེ་ཐ་ནའང་ཉིན་ལན་གསུམ་མཚན་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་གཅིག་དེ་ནས་ཞེས་འདོན་པ་ནི་དཔེ་མ་དག་
པའོ། །རང་འབྲེལ་གྱི་རྩ་བའི་

@025B འབྱུང་དུ་འང་། ད་གནས་ཉིན་མཚན་དུ། དེ་རྩུར་ཡང་དང་ཡང་དུ། ཞེས་འབྱུང་ངོ། །སྒྲར་བཤད་པའི་ཆོ་ག་མ་གྲུབ་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ། །བྱང་རྒྱལ་
བར་དུ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདག་གིས་

སྒྱིན་སོགས་བགྲིས་པ་འདི་དག་གིས། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པར་ཤོག། ཅེས་ཇོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །འོ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་
མེད་པ། ཞེས་གསུངས་ན། དེ་གང་ལས་

བཤད་ཅེ་ན། དེའི་ལན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔའ་སྒྱིན་གྱིས་ཞུས་མདོ་དག་ལས། །འདི་ཡི་བསོད་ནམས་རབ་བསྟན་པ། །གང་ཆོ་ཆོགས་བཅད་གསུམ་ཙམ་དུ། །མདོར་བསྟུས་པས་ནི་འདིར་
བྲི་བུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་

གང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འབྱུང་། །གརྒྱའི་བྱེ་མའི་བྲངས་སྟེད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནམས་མི་གང་
གིས། །རིན་ཆེན་དག་གིས་ཀུན་བཀང་སྟེ། །འཇིག་རྟེན་

མགོན་ལ་ཕུལ་བ་བས། །གང་གིས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་བགྲིས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་རྟུ་ནི་སེམས་བདུད་ན། །མཆོད་པ་འདི་ནི་བྱད་པར་འཕགས། །དེ་ལ་མཐའ་ནི་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་འདིའི་བསོད་ནམས་སམ་ཕན་

ཡོན་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱིས་བདག་དཔའ་སྤྱིན་གྱིས་ཉུས་པའི་མདོ་སྤེལ་གཤམ་། ཆོག་མཆོག་བཅད་གསུམ་ཙམ་མདོར་བསྟུས་ནས་གསུངས་པ་དེ་ནི་གཞུང་འདིར་ཡང་
བྲི་བར་བྱའོ། །ཞེས་འཆ་མས་སྟུར་

@026A ལྟོ། །རོ། །འོ་ན་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདིར་བསྟན་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྒྱ་ལོན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་བསོད་
ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ།

གཞུགས་སུ་མ་བྱུང་མོད། གཤམ་ཏེ་དེ་ལ་གཞུགས་ཤིག་མཆིས་ན། རྩོགས་བཅུ་ཉི་ལྔ་མཁའ་ཁྲི་ཁམས་ནི་ཀུན་ཏུ་བཀའ་སྤྱི་བྱུར་བྱུར་གཏམས་ན། ཕན་ཡོན་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཁྲི་ཁམས་དེ་བས་ཀྱང་
ལྷག་པ་ཏེ། ནམ་

མཁར་མི་ཤོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཆད་བཟུང་བྱ་མེད་པས་མཐའ་མ་མཆིས་པ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐའ་
ནི་མ་མཆིས་སོ་སྟེ།

ཚད་བཟུང་དུ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཡོད་དེ། སྒོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཚུ་བོ་གསྐྱའི་འགམ་གྱི་བྱེ་མའི་གངས་སམ། གསྐྱའི་ཚུ་རྩལ་དུ་བྱེ་བའི་བྱེ་མ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནམས་ཏིན་
དད་པ་དང་ལྡན་པའི་མི་

གང་གིས་མཆོད་རྗེས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྒྲའི་རིན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དག་གིས་ཀུན་དུ་བྱར་བྱར་བཀའ་སྟེ། ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་འབྲལ་
བ་ཡུལ་བ་བས། ཐེག་ཆེན་

གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས། དཀོན་མཆོག་གམ་སྒྲ་མའི་བྱང་དུ་དད་པས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བགྱིས་ཏེ། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སེམས་བདུད་པ་བསྐྱེད་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
མཆོད་པ་འདི་ནི་བྱུང་པར་

@026B དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥། །གསུམ་པ་ཆོགས་གཉིས་བསག་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སྟོན་པའི་སེམས་དག་བསྐྱེད་ནས་ནི། །འབད་པ་མང་པོས་ཀུན་དུ་སྟེལ་བྱ་ཞིང་།
ཞེས་གསུངས། དུ་ཏོ་བའི་ཞལ་

ནས། ཚོགས་གཉིས་ལ་འབད་པ་འདིས་ཟིན་དུ་རུང་གསུངས། ཕན་ཡོན་བླན་པ་དང་དུས་དུག་དུ་སྒྱུང་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། བྱང་རྒྱལ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དག་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་ནི། དགོན་
མཆོག་ལ་མཆོད་པ། དགོ་འདུན་

ཀྱི་བསྐྱེན་བཀུར། འབྱུང་པོའི་གཏོར་མ། འཕོངས་པ་ལ་སྒྱུན་པ་སོགས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་གསོག་པ་ལ་འབད་པ་མང་པོས། སེམས་དེ་ཀུན་དུ་སྤེལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ།
ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་ལས།

བདག་གིས་དེ་རིང་བསོད་ནམས་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ནི་གང་ཞིག་གིས། །གཞན་ལ་ཕན་པ་གང་བྱ་ཞེས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཡང་ཡང་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། །ཞིང་ཞེས་
པ་འོག་མ་སྤྱད་པའི་ཚིག་གོ །

༥ །བཞི་པ་སེམས་ཅན་སྒྲོས་མི་སྤང་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། འདི་ནི་སྤྱི་བ་གཞན་དུ་འང་བླན་དོན་དུ་ཞེས་པའི་འང་གི་སྤྱས་བསྟན་པར་ཞང་རོམ་བཞེད་དོ། །འང་གི་སྤྱས་ཆོ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་མི་
ཉམས་པའི་རྒྱུ་ལ་བསྐྱབ་པར་

བསྟན་ཅིང་། སེམས་ཅན་སྒོས་སྒོར་གིས་སེམས་བསྐྱེད་གཏོང་བས་སོ་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཞེས་དམ་པ་ཁ་ཅིག་འཆད་དོ། ༥ །ལྟ་པ་ན་ག་ཆོས་བཞི་སྤང་ཞིང་། དཀར་ཆོས་བཞི་
བསྟན་པ་ལ་སྒོའ་

@027A ལྟོ། །ཚུ་ལ་ནི། འདི་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འང་དྲན་དོན་དུ། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་བསྟུང་། །ཞེས་གསུངས། འདིར་བསྟན་སྒྲོན་སེམས་ཆོ་གས་བབྱང་བ་འདི་ལ་ནི་
སྤར་བཤད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་

བཞིའི་སྒྲོན་སེམས་ཆོ་འདིར་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། མི་ཆོག་སྟེ། སྐྱེ་བ་སྤྱི་མ་གཞན་དུ་འང་སེམས་དེ་མི་བརྗེད་ཅིང་དྲན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། འོད་སྟངས་གྱིས་ལྷས་
པའི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་

པའི་བསྐྱབ་པ་བཞི་ཆོན་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་བསྟུང་བ་དང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་བ་གཉིས་པ་སོ་སྐྱེའི་རྟེན་ལ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་གསར་དུ་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེའི་ལན། འགྲེལ་པར་
གསལ་བར་མ་བཤད་གྱང་། ནག

ཆོས་བཞི་དང་། སེམས་ཅན་སྒོས་སྒྲིང་གིས་སྒྲོན་སེམས་ཉམས་པར་འགྱུར་པའི་རྟེན་ནི་སོ་སྒྲིལ་ཁོ་ནར་ངེས་པས། དེའི་རྟེན་ལ་སྒྲོན་སེམས་སྒྲིབ་ཡོད་ཅིས་དོན་གྱིས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་འཇུག་
པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་

ལ་གསུམ། མཚམས་སྒྱུར་ཏེ་འཇུག་སྒྲོམ་བྱང་བར་བསྟན་པ། འཇུག་སྒྲོམ་ཇི་ལྟར་བྱང་བའི་ཚུལ། སྒྲོམ་པ་བྱངས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

ཀྱང་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྒྲིད་པ་ལ་མ་བསྐྱབས་ན་འཚང་རྒྱ་མི་སྤིད་ཅིང་། བྱང་སྒྲོམ་མ་བཟུང་ན། སྒྲིན་སོགས་ལ་བསྐྱབས་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྒྲིད་པར་མི་འགྱུར་པས། སྒྲིད་པའི་རྟེན་སྒྲོམ་པ་གཟུང་
དགོས་པར་བསྟན་པའི་

@027B ཕྱིར། འཇུག་སེམས་བདག་ཉིད་སྒྲོམ་པ་མ་གཏོགས་པ། །ཡང་དག་སྒྲོན་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲོམ་པ་སྤེལ་འདོད་པས། །དེ་ཕྱིར་འབད་པས་འདི་ནི་
ངེས་པར་བྱང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོན་སེམས་

བཏུན་ཞིང་ཚོགས་གཟུང་བ་དེས། འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པ་འདི་ནི་སྦྱིད་ལུག་པ་དང་ཞུམ་པ་མེད་པར་འབད་པ་དྲག་པོས་ངེས་པར་སྒྲང་བར་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་
རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་ལ་དམིགས་

པའི་སྒྲོམ་པའི་མིང་ཅན་སྒྲོན་པའི་སེམས་དེ་སྟེལ་ཞིང་མཐར་ཕྱིན་པར་འདོད་པས་སྒྲང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་སེམས་སྟེལ་བ་འཇུག་སྒྲོམ་ལ་རག་ལས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་སེམས་གྱི་
བདག་ཉིད་སྒྲོམ་པ་བཟུང་བ་

མ་གཏོགས་པར་སྒྲོན་པའི་སེམས་ཡང་དག་པ་མཚོག་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པོ་ངེས་པར་བསྟུ་བ་ལས་ཀྱང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས། །འཇུག་པའི་
སེམས་ནི་བསྐྱེད་བྱས་པས། །སྤར་

གྱི་སྒྲོན་པའི་སེམས་དེ་ཉིད། །རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་ལ་བཏེན་ནས་སྒྲོན་གྱི་དགོ་བཤེས་ཡུང་བ་པ་སོགས་སྒྲོན་པ་སྒྲོམ་པར་བཞེད་ཀྱང་།
གཞན་པལ་ཆེར་སྒྲོམ་པའི་སྒྲས་

བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱིས། སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཡིས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་སྦྱང་། ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲོམ་པ་སོ་སོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གསུང་
ངོ། མ། །གཉིས་པ་འཇུག་སྒྲོམ་

@028A གྲུ་། ༄༄༅། །རི་རྩུབ་ལེན་པའི་རྩུལ་ལ་གསུམ། ལེན་པའི་རྟེན། སྦྱང་བའི་ཡུལ། ལེན་པའི་ཆོག་ལོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱི། །རྟག་དུ་སྒྲོམ་གཞན་ལྡན་པ་ལ། །བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཡི། །

སྐལ་པ་ཡོད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོའི་སྒྲོམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འབྲེལ་པར། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པའི་
ཡན་ལག་དུ་འབྱུང་པ་

ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་འདིས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྒྲོན་དུ་བྱུང་པ་ལ་བསྐྱབ་
པའི་ཆོག་ལ་འདི་ཡང་

སྒྱིན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། །འདི་ལ་སྟོག་གཅིད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྟོག་པའི་ཆོག་གཞན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་སྟོག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ཡང་དག་
པར་ལེན་པའི་

སྟོད་དུ་གྱུར་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བསྟུས་པ་རང་འབྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ཡོངས་རྫོགས་དག་བསྟན་ཡན་ནས་དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པའི་བར་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་
བདུན་དངོས་སམ། དེ་

དང་ཐུན་མོང་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྟོང་བ་ཏྲག་ཏུ་སྟེ་རི་སྟོད་འཆོ་བའི་སྟོམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལ་སྟོས་ཏེ། གཞན་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་སྟེ་བའི་
སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱིས་དེ་

@028B ལས་གཞན་དུ་བྱང་སྟོམ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སྟོམ་ནི་དངོས་དང་བརྒྱད་པས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་རྒྱས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་ལས་
སྟོག་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། རང་འབྲེལ་ལས། ད་ནི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྒྲུལ་པའི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་འདོད་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསྟེན་གནས་རྟེན་དུ་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
དུས་བྱུང་བ་དང་། སྤྲིག་པ་དང་།

འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལས་དབེན་པ་མ་ཡིན་པས། བྱང་སྒྲུལ་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུལ་པ་ནི་ཆོ་འཕྲོས་པས་གཏོང་བས། འདིའི་རྟེན་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་སྒྲུལ་ན། རྣལ་འབྱོར་
པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། བཞན་

པོ་ལོང་བའི་རྟེན་དབྱུག་པས་བྱེད་ཅིང་། ཕྱིས་ནས་དབྱུག་པ་མི་འབྲེལ་བ་བཞན་པོས་མགོ་ནས་བབྱུང་བས་བྱེད་པ་ལྟར། དང་པོར་སྐྱེ་བའི་རྟེན་སོ་ཐར་གྱིས་བྱེད་ལ། དེ་ནས་གཞན་གཞོད་གཞི་
བཅས་ལས་ལོག་པ་དེ་བྱུང་།

རྒྱལ་སྤྱིའི་པོའི་བར་མི་འཆོར་བར་བྱང་སྒྲུལ་གྱིས་བྱེད་ཅིས་གསུང་ངོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་དུས་སུ་སྒྲུལ་པ་རྟེན་ཅན་པ་དང་རྟེན་མེད་པའི་ཐ་སྣང་བྱེད་པ་བྱུང་ཞིང་། བཞག་ཆོའི་ལུགས་ཀྱི་ངོ་
བ་གསུམ་པའི་ལན་ཡང་།

གཞུང་འདིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། རྟོན་གྱི་བྱུང་པར་སྟོན་པ་ལ། སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་དུ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ལས། །ཚངས་སྟོན་དཔལ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དག་
སྟོང་སྟོམ་པ་དག་ཏུ་བཞེད། ཅེས་

@029A ཨཱ། །སོ། །སོ་ཐར་རིས་བདུན་ཅི་རིགས་ལ་གནས་པའི་རྟོན་ལ་བཟང་ངན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེན། འདུལ་བའི་སྤེ་སྟོན་ལས། སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་དུ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ལ། །

བྱིམ་པའི་སྟོམ་པ་ལས། རབ་བྱུང་ཕྱོགས་གྱི་སྟོམ་པ་མཆོག་དང་། ཚངས་པར་སྟོན་པར་རབ་བྱུང་ཕྱོགས་གྱི་སྟོམ་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་དཔལ་ལམ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི། བསྟན་པར་རྫོགས་པ་
དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་དག་ཡིན་

ཏེ། །དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་ནི། བྱང་སྟོམ་གྱི་རྟོན་མཆོག་ཏུ་བཞེད་དེ། ཟླ་བ་སྟོན་མེ་ལས། དག་སྟོང་
དངོས་པོ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་ཡིས། །

བྱང་ཆུབ་དམ་པ་མཆོག་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིག །ཅེས་དང་། གསུམ་ལས་དག་སྟོང་མཆོག་ཡིན་འབྲིང་། ཞེས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་སྟོན། །འབར་བའི་སྟོང་ནི་དགའ་
ཐུབ་ཅན། །རྟེན་སྒྲིག

འཛིན་པ་ཤྲག་འི་སྤྲུལ། །དག་སྟོང་རྣམས་ནི་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་ལྡན་གྱིས་བྱང་སྟོམ་བཟུང་བའི་ཆོ་གནས་འབྱུང་རམ། གཉིས་ལྡན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
རྩོམ་སྟོམ་པ་ཡར་ལྡན་

བྱ་བ་གཉིས་ལྡན་དུ་བཞེད་ཅེས་སྟོན་ཕྱུ་རྒྱུ་པའི་བསྟན་རིམ་ལས་བཤད། ནག་ཆོའི་འབྲེལ་པར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟོམ་པ་གཅིག་གས་ཐ་དད་ཅེ་ན། གཅིག་པའང་ཡིན། ཐ་དད་པའང་ཡིན་ཏེ།
འདི་ལྟར་སྟོམ་པའི་

@029B རྩོམ་སྟོམ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ན་མེད་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་པོ་གང་ལ་གནས་པ་ཉིད་སྟོམ་པའི་རྩོམ་སྟོམ་ཡིན་པས་ན་གཅིག་པའང་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་པའང་ཡིན་ཏེ།
སོ་སོར་ཐར་པ་རྣམས་སུ་འདོད་

པ་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལས་ལོག་ནས། གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་རྫས་སུ་མི་འདོད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཉིད་སྐྱབ་པས་ཐ་དད་པ་འང་ཡིན་ཞེས་བྱའོ་
གསུངས། དེས་ནི་དྲི་བ་བཞི་

བའི་ལན་གདབ་པར་ཡང་བཞེད་དོ། ཕྱི་གཉིས་པ་གང་ལས་སྒྲང་བའི་ཡུལ་ནི། སྒྲོམ་པའི་ཆོག་ལ་མཁས་དང་། །བདག་ཉིད་གང་ཞིག་སྒྲོམ་ལ་གནས། །སྒྲོམ་པ་འབོགས་བཟོད་སྟིང་རྩེ་
ལྷན། །སྒྲོམ་བཟང་

པོར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་སྟེ། འདི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ས་དག་གི། ཞེས་པའི་འོག་ན་ཡོད་ཀྱང་སྒྲར་སྒྲངས་པ་ནི་འཆད་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །འོ་ན་སྒྲོམ་པ་སྒྲང་བའི་ཡུལ་སྒྲོམ་ཅི་ལྟ་
བྱ་ཞིག་ཅེ་ན། བྱང་

སྒྲོམ་འབོགས་པའི་སྒྲོམ་བཟང་པོ་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཞི་ལྷན་ཞིག། འདིར་བསྟན་སྒྲོམ་བཟང་པོའི་མཆན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། སྒྲོམ་པའི་ཆོག་ནི་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་
དང་། མི་ཉམས་པར་

བསྐྱུང་བ་དང་། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་སྤྱན་སྤྲུམ་ཚོགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་གང་ཞིག་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྩྱལ་ཁྲིམས་སྤྱན་སྤྲུམ་ཚོགས་པ་དང་། བྱང་།

@030A ༄། རྩོམ་འབོགས་པར་བཟོད་པའི་རྒྱས་པའམ་སྟོབས་པ་ཕྱན་སྐྱམ་ཚོགས་པ་དང་། མྱིང་རྩེར་ལྡན་པའི་བསམ་པ་ཕྱན་སྐྱམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པའི་ནང་
ནས་ཀྱང་སྒྲ་མ་གཉིས་

གཙོ་ཆེ་བར་ཞང་རོམ་དང་ལག་སོར་བ་གཉིས་བཞེད་པ་སྟར་ལེགས་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཏྲག་པར་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁའས་པ་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ །

ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ། །གསུམ་པའི་རྣམ་ལོན་པའི་ཆོག་ལ་གཉིས། སྒྲ་མ་ཡོད་པའི་ཆོག་དང་། སྒྲ་མ་མེད་པའི་ཆོག་འོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དག་གི་ །རྩལ་གྲིམས་ལེན་པ་གསུངས་ཆོག་ཡིས། །

ཡང་དག་མཚན་ཉིད་ལྟན་པ་ཡི། ལྷ་མ་བཟང་ལས་སྒྲོམ་པ་སྒྲང་། ཞེས་གསུངས། འདིར་རང་འབྲེལ་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་། རྗེ་བཙུན་ཞི་བ་ལྷ་འི་ལྷགས་བཤད་ཅེས་མཚམས་
སྒྲུར་ནས། འོག་ཏུ། བདག་ནི་

ལྷགས་དེ་གཉིས་ཀའི་རྗེ་སྤྱ་འབྲང་བས་ན། ལྷ་མ་ལས་སྒྲང་བའི་ཆོ་ག་ནི་རྩུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་ལེབ་ལ་བརྟེན་ཅིང་བཀོད་ལ། ལྷ་མ་མེད་པའི་ཆོ་ག་ནི། བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་ལ་བརྟེན་ཅིང་བཀོད་
པའོ། ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟར། རྗེ་བོ་ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གདམས་པ་མངའ་བ་ལས་འཇུག་སྒྲོམ་གྱི་སྐྱབས་འདིར། ཐོགས་མེད་དང་ཞི་བ་ལྷ་འི་ལྷགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་མཇད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤིང་
རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ག་འི་

@030B བྱད་པར་འགའ་ཞིག་མི་འདྲ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་བྱད་པར་མེད་ཅིང་། ལྷགས་དེ་གཉིས་ལ་དབྱུ་མ་ལྷགས་དང་། སེམས་ཙམ་ལྷགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་བྱས་ནས། ལེན་ཡུལ་ཆོ་ག་རྩ་
རྒྱང་མི་མཐུན་པར་སྒྲུབ་ནི་མ་བརྟགས་པ་ཆེན་

པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲུང་ཞེས་པ་བཤད་གཞིའོ། །གང་ན་འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པའོ། །གང་ལས་སྒྲུང་ན་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
དང་ལྡན་པ་དེ་སྒྲོམ་བཟང་པོར་ཤེས་པར་

བྱས་ཏེ་དེ་ལས་སོ། །ཚོ་ག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་ན། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སའི་ནང་ཚན་དག་གི་རྩ་ལ་བྲིས་ཀྱི་ལཱུར་གསུངས་པའི་ཚོ་ག་ཡིས་
སོ། །འདི་ལ་སྒྱུར་དངོས་རྒྱུས་

གསུམ་ལས་གསོལ་གདབ་དང་། སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོགས་བསག་པ་དང་། བསྐྱལ་མ་གདབ་པ་དང་། བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་ཆད་ཐུན་མོང་བ་དྲི་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་
མདོར་བསྐྱས་བརྗོད་པ་དང་བདུན་ནི་

སྒྱུར་བ་དང་། སྒྲོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་བསྐྱབ་པ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་དངོས་གཞི་དང་། མཁྱེན་གསོལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་འཇུག་པའི་
པན་ཡོན་དང་། སྒྲོམ་པ་

མཉམ་པ་གྲུ་ཚོམ་དུ་མི་བསྐྱགས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་མདོར་བསྐྱས་བཞེད་པ་དང་། གཏང་རག་གི་མཆོད་པ་དང་ལྔ་ནི་མཚུག་གི་ཆོག་ལོ། །འདི་དག་ཞིབ་པར། ཇོ་བོའི་སྒྲོམ་པའི་ཆོག་དང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལེན་འུའི་རྣམ་བཤད་ལས་

@031A ཨྲ། །ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ །གཉིས་པ་སྒྲ་མ་མེད་པའི་ཆོག་ནི། དེ་ལ་འབད་པས་འདི་འདྲ་བའི། །གལ་ཏེ་སྒྲ་མ་མ་རྟེན་ན། །དེ་ལས་གཞན་སྒྲོམ་ནོད་པ་ཡི། །ཆོག་ཡང་དག་
བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་པས་སྤྱིར་

བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྒྲ་མ་དེ་འདྲ་བ་ལ་སྒྲོམ་པ་སྒྲང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་འབད་པ་ཆེན་པོས་བཙལ་ཡང་། ཡུལ་དུས་གྲིད་བང་གིས་འདི་འདྲ་བའི་གལ་ཏེ་
སྒྲ་མ་གཏན་མ་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་

ཞེན། སྒྲ་མ་ཡོད་པ་དེ་ལས་གཞན་དམིགས་བསལ་རང་ཉིད་གྲིས་སྒྲང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ་ནོད་པའི་ཆོག་ལུང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་། ཡང་དག་པར་
བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །འོ་ན་སྒྲ་མ་མེད་པའི་ཆོ་ག་ལུང་གང་ལས་ལའད་ཅིན། དེ་ལ་སྟོན་ཆོ་འཇམ་པའི་དཔལ། །ཨ་སྒྲ་རྒྱ་ཇར་གྱུར་པ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་བྱང་རྩལ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ། །འཇམ་དཔལ་གྱི་ནི་སངས་
རྒྱས་ཞིང་། །རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་

ལའད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འདིར་ནི་རབ་གསལ་གྱི། །ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ལའད་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དེ་ལ་སྒྲ་མ་མེད་པའི་ཆོ་ག་ལའད་པར་བྱ་སྟེ། །སྟོན་བསྐྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ།
འཇམ་པའི་དཔལ་དུ་

གྱུར་པ་ནི། །འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཨ་སྒྲ་རྒྱ་ཇར་སྟེ། །རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ཡིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུག་སྐྱའི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དུང་དུ་ཇི་ལྟར་སྒྲ་
ན་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་

@031B ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱན་ནམ། །བཀོད་པ་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་ལའད་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ། །གཞུང་འདིར་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱི་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །མདོ་དེ་ལས་

འབྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྒོམ་པ་བཟུང་ཚུལ་དངོས་སྟོན་པ་ལ། མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུན་སྤྲུལ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མགོན་ཏུ་
གཉིར། །དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་ལོ། །

གཞོན་སེམས་ཁོ་བའི་སེམས་ཉིད་དང་། །མེར་སྣ་དང་ནི་ཕྲག་དོག་ཉིད། །དང་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་དང་། །ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་བྱའོ། །ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་སྦྱད་བྱ་ཞིང་། །སྒྲིག་དང་འདོད་
པ་སྦྱང་བར་བྱ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྡོམ་

པ་ལ་དགའ་བས། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །བདག་ཉིད་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མི་སྦྱོ་ཞིང་། །སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱ་ཡིས་ནི། །ཕྱི་མའི་སྤྱ་མཐར་
གནས་པར་བགྱི། །ཚད་མེད་བསམ་

གྱིས་མི་བྱབ་པའི། །ཞིང་དག་རྣམ་པར་སྦྱང་བར་བྱ། །མིང་ནས་བཟུང་བ་བྱས་པ་དང་། །སྒྲོགས་བཅུ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་གནས། །བདག་གི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཐམས་ཅད་ཏུ་ནི་དག་
པར་བྱ། །ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་དག་བྱ་སྟེ། །

མི་དགའི་ལས་རྣམས་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དགོན་མཆོག་ལ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་རྒྱལ་པོ་ནམ་མཁར་གྱུར་པས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་བཅད་འདི་དག་གིས་སྒྲོམ་པ་
བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་

@032A ༄༄༅། །བརྟམ་ལས། དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། དེའི་ཆོག་གི་རྩེས་སུ་བརྩོད་པའམ་ཡང་ན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བརྩོད་པས། སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ།
བདག་མིང་འདི་

ཞེས་བགྱི་བ་ཞེས་སྟོས་ལ། ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྟོན་གྱི་ཆེའི་རྟོགས་པ་
བརྩོད་པ་ལས་སྟོན་

པ་དང་ལྷན་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐྱབ་པ་ལ་དགའ་ན་འདི་ཉིད་ལན་གསུམ་བརྩོད་དེ་བྱང་སྒྲོམ་གླང་བར་བྱ་ཞིང་། འདིའི་
རྩེས་སུ། མགོན་པོ་

ནམས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷ་ཅུ། ཞེས་པ་ནས། མི་དགའི་ལས་ནམས་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བཏགས་ཏེ་ལན་གསུམ་བཟོད་པས། ཆོ་ག་རྒྱས་པའི་ལག་ལེན་ལྷགས་སོ། །བསྐྱབ་བཏུས་སུ་སྒྲ་མ་ཡོད་
མེད་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་

ཡང་། འདིར་སྒྲ་མ་མེད་པའི་ལྷགས་ལ་བཏྱེན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲེམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུང་བ་གཉིས་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་ནམས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷ་ཅུ།

སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་གི་དོན་དུ་ན། ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མགོན་དུ་གཉེར་བ་སྟེ་དེའི་དོན་
དུ་འོ། །དངོས་པོ་ཅི་འདྲ་ཞིག

@032B ལ་མགོན་དུ་གཉེར་ན། འགྲོ་བ་དེ་དག་འཁོར་བ་ལས་མ་རྒྱལ་བ་སྒྲོལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ་བ་དང་། དབྱགས་མ་ཕྱིན་པ་དབྱགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ལས་མ་
འདས་པ། ཡོངས་སུ་སྦྱང་ན་ལས་

འདས་པ་ལ་འགོད་ཅིང་། མགོན་དུ་གཉེར་བའོ། །འདིས་འཇུག་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། སྒྲོན་པའི་དངོས་གཞི་བསྟན་ཞེས་གར་བ་བཞེད་དོ། །བྱང་སྒྲོམ་སྒྲུང་བའམ། འཇུག་པའི་དམ་བཅའ་བ་ལ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་

སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཁས་ལེན་པ་ནི། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་རྒྱ་དགུ་གང་རུང་ལ་བཏིན་ནས། ཞེ་སྤང་གིས་གསོད་འདོད་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་སེམས་དང་། གཞན་ལ་འཕྲལ་དུ་
སེམས་འཁྲུག་པའི་སྒོ་བའི་

སེམས་ཉིད་དང་ཡོ་བྱད་གཞན་གཏང་མི་རྒྱས་པའི་སེར་སྒྲ་དང་། གཞན་གྱི་ཡུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་ཉིད་དེ་བཞི་པོ་དེ་དག་སྒྲོམ་པ་སྒྲུངས་པའི་ཉིན་དེར་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་སྒྲ་མེད་བྱང་
རྒྱལ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྟེན་

གྱི་བར་དུ་མི་བྱའོ། །འདིས་དུས་གྱི་བྱུང་པར་ཡང་བསྟན་ཏོ། །དབང་པོ་གཉིས་སྒྲོར་གྱི་འབྲིག་པ་སྤངས་ཏེ། ཚངས་པར་སྒྲོད་པ་སྒྲུད་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྲིག་པའི་ལས་དང་དེའི་རྒྱ་འདོད་པའི་ཡུལ་
ལ་ཆགས་པ་རྣམས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་དག་

སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་ལ་དགའ་བས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་དམ་པ་ལ་ལེགས་པར་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ༥། །གཉིས་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁས་ལེན་
པ་ནི་བདག་ཉིད་སྟུར་

@033A ལྷ། །ཞིང་རིངས་པའི་ཚུལ་ལམ་སེམས་ཀྱིས་ནི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་མི་སྟོབ་པར། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་བྱ་བའི་རྒྱ་ཡིས་ནི། སྤྱི་མའི་ལུ་མཐའ་ནི་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་དེ། འཁོར་
བ་ཇི་སྟོན་བར་གནས་

པར་བགྱའོ། ༥། །གསུམ་པ་དག་བ་ཆོས་སྟུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཁས་ལེན་པ་ནི། དེ་ལྟར་གནས་ནས་ཅི་བྱེད་སྒྲུམ་ན། བྱངས་ཆད་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་དང་ལྷན་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག

གི་ངམ་གྲོག་དང་ཆོར་མ་སོགས་སྟོན་རྣམས་རྣམ་པར་སྤྱང་བར་བྱ་ཞིང་། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་མིང་ཐོས་ཏེ། བརྩུང་བ་དང་། མཐོང་ཐོས་དྲན་རིག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་
གདགས་པར་འདོད་པས་

ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་དག་ཏུ་བདག་གི་མིང་གྲགས་ཤིང་རྣམ་པར་འཛིན་པར་གནས་པར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྲུལ་སྤྲོད་དང་། ཕྱི་མ་
བཅུད་སྤང་བའོ། །ལས་དང་

པོ་པས་ཉེས་སྤྱོད་སྤོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཉིད་ལ་གཅེས་སྤྲུལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་ཡང་བསྐྱོས་ཏེ་སྤོན་པ་ནི། བདག་གི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤང་བས་དག་པར་
བྱ་ཞིང་ཡིད་ཀྱི་ལས་

ཀྱང་སྤང་བས་དག་པར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་སློབ་གསུམ་གྱི་མི་དག་བའི་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་འདི་སྤྲུལ་མའི་དོན་བསྐྱར་འཆད་དོ། ༥ །གསུམ་པ་
སྤོམ་པ་བྲངས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་

@033B ལ་སློབ་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ། སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་
དང་། དེའི་ཆེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་

ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན་དག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུས་ངག་སེམས་ནི་རྣམ་དག་རྒྱ། །འཇུག་སེམས་བདག་ཉིད་སྡོམ་
པ་ལ་གནས་པས། །ཚུལ་བློམས་

བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལེགས་བསྐྱབས་ན། །ཚུལ་བློམས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གྲུས་ཆེར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ཚུལ་བློམས་ལ་བསྐྱབས་པས། དེ་ཉིད་ལ་གྲུས་པ་འཕེལ་ཏེ་ཚུལ་
བློམས་རྒྱས་འགྱུར་དུ་

བསྟན། གཞུང་ཕྱི་མས་ཚུལ་བློམས་རྒྱས་ན་རྫོགས་བྱུང་གི་རྒྱ་ཆོགས་སྤྱར་དུ་རྫོགས་པར་བསྟན་གསུང་ངོ། །དེ་ཡང་བསྐྱབ་ཅིས་པ་བཤད་པའི་གཞིའོ། །གང་ལ་ན། ཚུལ་བློམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་པོ་ལའོ། །

གང་གིས་ནི། འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེས་ལྟ་ སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སློབ་ན། བྱང་སེམས་རང་གི་ལུས་ངག་སེམས་གསུམ་ནི་སྤྱང་བས་རྣམ་
པར་དག་ཅིང་སེམས་ཅན་

ལ་མཆོག་ཏུ་པན་པའི་རྒྱུ་སློབ་བོ། །ཇི་ལྟར་སློབ་ན། ལེགས་པར་ཏེ་རྩལ་དང་མཐུན་པར་སློབ་བོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་གསུམ་ལ་འབད་པས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་
ན། གོམས་སློབས་ཀྱིས་ཕྱིས་ནས་

@034A ཨྲ། །སྤར་བཤད་པའི་རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་གཅིས་སྤྲས་སུ་འཛིན་པའི་གྲས་པ་ཇི་ཆེར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ལེགས་པ་ཞེས་བའི་སྒྲ་ནི། དག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་
པ་དང་། ཡོངས་

སུ་རྫོགས་པ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས། སྤྲོམ་པའི་རྩལ་བྱིམས་ལ་བསྐྱབས་པས་སྤྱིས་བུ་གཟུགས་ལེགས་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འགྱུར། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་བྱིམས་ལ་བསྐྱབས་པས་ནི།
རྫོགས་བྱང་ལས་

ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཅིང་མི་ཉམས་པས་རིམས་ནད་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར། དག་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་རྩལ་བྱིམས་ལ་བསྐྱབས་པས་ནི། བུམ་པ་ལེགས་པར་གང་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཡང་གསུམ་པོ་དེ་ལས་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་པའི་ཚུལ་བློམས་ཀྱིས་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་བྱང་། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྒྱབ། སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་ཀྱིས་སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་ངོ། མཁུན་པ་ཆེ་བ་ནི། དེ་བས་རྣམ་དག་རྫོགས་བྱང་རྒྱབ། །སེམས་པའི་སྡོམ་པའི་སྡོམ་དག་ནི། །འབད་པར་བྱས་པས་རྫོགས་བྱང་
རྒྱབ། །རྫོགས་ནི་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། ཚུལ་བློམས་གསུམ་ལ་བསྐྱབས་པས་ལྷུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བས་ན། སྤང་བྱ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་

@034B བྱང་རྒྱབ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གཞན་དོན་དུ་ཐོབ་བྱར་དམིགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྡོམ་པའི་ཚུལ་བློམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་བློམས་གསུམ་གྱི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་
དག་ཅིང་བསྐྱང་བ་ལ་ནི། དྲན་པ་དང་

ཤེས་བཞིན་དང་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ནན་ཏན་གྱིས་འབད་པར་བྱས་པས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ། ༥། །གཉིས་

པ་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། མངོན་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཞི་གནས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསོད་ནམས་ཡེ་
ཤེས་རང་བཞིན་གྱི། །

ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡི། །རྒྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དག །མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཞེད། །ཇི་ལྟར་འདབ་གཤོག་མ་རྫོགས་པའི། །བྱ་ནི་མཁའ་ལ་འཕྱར་མི་རྣམས། །དེ་
བཞིན་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བྲལ་

བས། །སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་རྣམས་མ་ཡིན། །མངོན་ཤེས་ལྡན་པའི་ཉིན་མཚན་གྱི། །བསོད་ནམས་དག་ནི་གང་ཡིན་དེ། །མངོན་ཤེས་དག་དང་བྲལ་གྱུར་ལ། །སྐྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཡོད་མ་
ཡིན། །སྐྱུར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་

ཚོགས། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་བྱུང་པ། འདས་ནི་འབད་པས་མངོན་ཤེས་དག འབྱུང་པར་འབྱུང་གིས་ལེ་ལོས་མིན། ཞེས་གསུངས། ཚོགས་བཅད་དང་པོས། རང་དོན་དུ་ཚོགས་
གཉིས་རྫོགས་པ་མངོན་ཤེས་ལ་

@035A ལྷ། རག་ལས་པ་དང་། ཚོགས་བཅད་གཉིས་པས་གཞན་དོན་རྣམ་དག་བསྐྱབ་པ་མངོན་ཤེས་ལ་རག་ལས་པ་དང་། ཚོགས་བཅད་གསུམ་པས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྱད་པ་
མངོན་ཤེས་ལ་རག་ལས་པ་

དང་། ཚོགས་བཅད་བཞི་པས་སྤྱད་དུ་འཛང་རྒྱ་བའང་། མངོན་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་ཞེས་ཤེས་པ་གསུང་། འོན་ཀྱང་། ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
འབྱུང་། ཞེས་བཤད་ན།

ཚོགས་གཉིས་གསོག་པའི་ཐབས་བཟང་པོ་གང་ཞིན། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོགས་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་བྱུང་པར་ཅན་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་གྱིས། མངོན་

པར་ཤེས་པ་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་བཞེད་དེ། རྒྱལ་དུ་མངོན་ཤེས་རྒྱལ་ལ་གདམས་པའི་དགོས་པ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་མན་ངག་རྒྱ་མཛད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཡུམ་ལས། རབ་འབྱོར་དཔེར་ན་བྱ་
འདབ་མ་མེད་པས་

ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཀྱང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། ལམ་གོལ་པར་ཞུགས་
པའི་སེམས་ཅན་

རྣམས་ལམ་དུ་གཟུང་བར་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཉི་བར་བཟུང་ནས། དཔེ་ཇི་ལྟར་འདབ་གཤོག་མ་སྐྱེས་པའི་བྱ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བར་མི་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་
སྟོབས་དང་བྲལ་བས་སྐྱལ་

@035B པ་དང་འཛམས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྩ་འཕྱལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཞིང་དུ་
འགྲོ། གཞན་སེམས་ཤེས་པས་

ཁམས་དང་བསམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས། ལྷའི་ན་བས་དེ་དག་གི་སྐད་རིག། སྟོན་གནས་ཤེས་པས་སྟོན་གྱི་རྒྱ་རྟོགས། ལྷའི་མིག་གིས་མ་འོངས་པར་ཅིར་འགྱུར་རིག། ཟག་ཟད་གྲིས་བྱང་གོལ་
གྱི་ལམ་སྟོན་པས་ཐེག་པ་

གསུམ་ལ་འདུན་པ་དང་། སྟིན་པ་དང་གོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་ཤེས་མེད་རིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གཞན་དངོས་སུ་བྱ་དགའ་བས། སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ། སངས་རྒྱས་གྱི་བསྟན་
པ། དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ། དེ་འདུལ་

བ་འཛིན་པ་ལ་རག་ལས་པས། འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཅི་ཡོད་བྱ་གསུང་། ཇོ་བོས། སྟོན་པ་ལ་བྱོད་གྲིས་དགོ་འདུན་གྱི་སྟེ་ཞིག་གྲིས་ཞེས་ནན་ཆེན་མཛད་པ་བྱུགས་ལ་བཞག་ནས་ར་སྤྱིང་བཏབ་
གསུང་སྟེ། བེུ་བུམ་སྟོན་

པོ་ལས། ལྷ་ཅིག་དེ་གསུང་ད་ལྟར་འགོ་དོན། །དངོས་སུ་མི་རྣམས་གོང་གི་དཔེ་བཞིན། །ཅི་ནས་བྱེད་འདོད་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ། །འཇིག་རྟེན་ཡུན་རིངས་ཅི་གནས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་དགོ་
འདུན་སྟེ་ལ་རག་ལས། །རྣམ་པ་

ཡོད་ན་དེ་ནས་ཐབས་བྱ། རྒྱས་མེད་རབ་རྒྱུད་ཇི་ལྟར་ཁས་སྒྲངས། ཁེམས་ཅན་དོན་དུ་མི་ཉམས་བསྐྱང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་སྤྱར་དུ་རྫོགས་པ་ཡང་མངོན་ཤེས་ལ་རག་
ལས་ཏེ། རྟེན་བྱང་སེམས་མཉམ་

@036A ལྟོ། ཤོ་ལའང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིས། ཉིན་མཚན་ཡུགས་གཅིག་ལ་སྤྱད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དག་བསགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མངོན་པར་ཤེས་པ་
དག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་

པ་ལ་སྐྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་མཚོན་ནོ། རྒྱ་དེས་ན་སྤྱར་དུ་སངས་རྒྱས་བའི་རྒྱར་མངོན་ཤེས་འབྱུང་ཕྱིར་བཙོན་འབྱས་བཙུམ་དགོས་ཏེ།
དུས་སྤྱར་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་

ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འདོད་པར་གྱུར་པ་དེས་ནི་དེའི་ཐབས་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་བཙོན་འབྱས་ཤུགས་དྲག་གིས། དེའི་རྒྱ་ལ་འབད་པ་ཆེར་བྱས་པས་
མངོན་ཤེས་དུག་པོ་དག

འགྲུབ་པར་འགྱུར་གྱིས། ལེ་ལོ་ཅན་གྱིས་མིན་པས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། དེས་ནི་འབད་པས་མངོན་ཤེས་དག །ཅིས་བཤད་ན། གང་ལ་འབད་པས་མངོན་ཤེས་
འགྲུབ་ཅེན། ཞི་གནས་གྲུབ་

པ་མ་ཡིན་པས། །མངོན་ཤེས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ལ། །དེ་ཕྱིར་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དང་ཡང་དུ་འབད་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། སྐྱེས་སྟོབས་དང་། རྩས་སྒྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་
མངོན་ཤེས་སྤྲ་མོ་དང་།

སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ཙམ་ལ་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། བསྐྱོམས་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་མངོན་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་ནི། ཤིན་སྒྱུངས་རྣམ་དག་གིས་ཟིན་པའི་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས། མངོན་པར་ཤེས་པ་
བྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་

@036B བར་མི་འགྱུར་ལ་སྟོ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མ་ཐོབ་པར་མངོན་ཤེས་མིན། ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ཐོབ་ནས། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ་དང་། །ཇི་ལྟར་
རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །

མཐུ་གྲུབ་པ་ཡི་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབད་པར་
བྱེད་དགོས་ཏེ། དཔལ་

ལྷན་དཔའ་བོས། རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །བསམ་གཏན་སྐྱབ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །ཡང་དང་ཡང་ཞིང་ངལ་བསོ་བ། །གཙུབས་པས་མི་ཕྱིན་མི་འགྱུར་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་རྩལ་
ལའང་དེ་བཞིན་དུ། །བྱེད་པར་

མ་ཐོབ་བཏང་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥ །གཉིས་པ་ཞི་གནས་ལ་བསྐྱབ་རྩལ་དངོས་ལ་གསུམ། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟན་པ། ཞི་གནས་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་རྩལ། བསྒྲོམས་པའི་པན་
ཡོན་

ནོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དང་ཡང་དུ་འབད་པར་བྱ། ཞེས་བཤད་ན་བརྩོན་འགྲུས་གཅིག་ཕུས་ཞི་གནས་འགྲུབ་པ་མ་ཞེན། ཞི་གནས་ཀྱི་ཚོགས་བསྟན་པ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་
ཡན་ལག་རྣམས་

ཉམས་པས། །རབ་རྟུ་འབད་དེ་བསྐྱོམས་བྱས་ཀྱང་། །ལོ་ནི་སྟོང་ཕྱག་དག་གིས་ཀྱང་། །ཏིང་འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་ཏིང་འཛིན་ཚོགས་ལེན་ལས། །གསུངས་པའི་ཡན་
ལག་ལ་ལེགས་གནས། ཞེས་སོ། །

@037A ༄། །སྟོན་པའི་ཞལ་ནས་རང་ཅག་མན་ངག་ཁོ་ནས་ལན་བར་མ་འདོད་པ། ཚོགས་ལ་གནས་པ་མེད་པས་ལན་པ་ཡིན་གསུང་། ཕུ་བར་མ་འདོད་པ། ཚོགས་ལ་གནས་པ་མེད་
པས་ལན་པ་ཡིན་གསུང་། ཕུ་ཏོ་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་།

རང་ཅག་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཚོགས་ལ་ནན་ཏན་མ་བྱས་པས་ཏིང་འཛིན་སྐྱེར་མ་བརྟུབ་པ་ལ། མན་ངག་གིས་ལན་སྒྲམ་ཞིང་མན་ངག་ཁོ་ན་བཙལ་བས་ཚངས་པར་སྟོད་པ་ཕྱག་རྒྱ་མ་བསྟེན་
པའི་མན་ངག་དང་འཕྲད་ཅིང་

འོང་བ་ཡིན་གསུང་། དེས་ན་ཞི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཚོགས་རྣམ་པར་ཉམས་པས་ནི་བཙོན་འགྲུས་དྲག་པོས་རབ་རྟུ་འབད་དེ་ལོ་ནི་སྟོང་ཕྱག་དག་གི་བར་དུ་བསྐྱོམས་པར་བྱས་ཀྱང་། ཞི་
གནས་གྱི་ཏིང་འཛིན་

འཛིན་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཉམས་ན་ཞི་གནས་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་གནས་ཤིང་བསྐྱབས་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །འོ་
ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་

གྱི་ཚོགས་གྱི་ལེན་ལས་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེ་ན། འབྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་གྱི་ལེན་ལས་གསུངས་པའི། སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སྡོན་དུ་
འགྲོ་བ་དང་། ལྷོག་པར་

བྱ་བ་དང་། གདུང་བ་བཅད་པ་དང་། ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་རྗེས་སྤྲོད་པ་དང་། བརྩོན་པར་བྱ་བ་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་བྱ་བ་དང་། གནས་པའི་ཐབས་གྱི་ཡན་ལག་ཅིས་བྱ་
བ་རྣམས་ལ་བཞེད་དེ། འཇོ་

@037B བ་དགེ་བའི་སློབ་ཁྲིམས་ཚུལ་འདི་སྐྱུར་མཁན་དང་། རོ་བོ་རང་ལས་དངོས་སུ་གསན་པ་ཡིན་པས། ཉན་སའི་དེ་དང་། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་སྐྱབ་ཐབས་གྱི་མགོའི་དེ་དང་། བྱང་ཆུབ་
བཟང་པོའི་དེ་དང་། མདོ་སྡེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་

ཚོགས་གི་ལེན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བྱས་འདུག་ཅིས་ཤེས་པ་གསུང་། བདག་གི་ཇི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ནི་ཞི་ལྷག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་
གྱིས། ཞི་གནས་གྱི་ཡན་

ལག་གི་ཚོགས་ཉན་ས་ནས་གསུངས་པའི་བཅུ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཞང་རོམ་གྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། བཅུ་གསུམ་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགོས་མོད་

གྱི། གཙོ་བོའི་ཡན་ལག་ནི་རྩ་ལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདོད་པ་རྒྱུད་བ་དང་། ཚོག་ཤེས་པ་དང་། དབེན་པར་གནས་པ་བཞི་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ཞེས་གསུང་ངོ། ༥ །གཉིས་པ་ཞི་གནས་ཇི་
ལྟར་སྒོམ་པའི་

རྩ་ལ་ནི། དམིགས་པ་གང་རུང་གཅིག་དག་ལ། །ཡིད་ནི་དག་ལ་གཞག་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། སྒར་ལའག་པ་ལྟར་ཞི་གནས་གྱི་ཚོགས་ལ་གནས་པ་དེས། དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ནི།
རྟེན་ཤིང་བྱ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི།

རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་བྱབ་པའི་དམིགས་པ་དང་། དཔུང་པ་རྣམ་སྦྱང་གི་དང་། མཁས་པའི་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱང་གི་དམིགས་པ་བཞི་པོ་ལས་གང་ཡང་རུང་བའོ། །གཅིག་དག་ལ་
ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་ལས་དང་པོར་

@038A གྲུ་། །དམིགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་བབྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དཔའ་བོས། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་བརྟན་ཚུལ་དུ། །ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་བརྟན་པར་བྱ། །དམིགས་པ་མང་པོ་
བརྒྱད་པ་ལས། །ཡིད་ནི་ཉོན་མོངས་

འབྱུག་པར་འབྱར། ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེར། དེ་ལ་སེམས་འཛིན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བསྐྱོམ་བྱའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྐྱོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་ནི་དགོ་བ་སྟེ། གཞན་དུ་མི་གཡང་བར་རྩེ་
གཅིག་དུ་གཞག་པར་བྱ་བ་

ཡིན་པའི་སྟེར། མཎྜ །གསུམ་པ་བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན་ནི། རྣལ་འབྱོར་ཞི་གནས་བྱུང་བྱུར་ན། །མངོན་ཤེས་དག་ཀྱང་འབྱུང་པར་འབྱུར། ཞེས་གསུངས། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་
རྒྱ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་

བཙོན་པའི་ནལ་འབྱོར་པས་ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ན། དེ་སྤྱངས་པ་ལས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་གཉིས་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་དོ། །ཤར་བའི་གསུང་བགྲོས་
ལས། མངོན་ཤེས་སུ་མ་ཟད་མི་

རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་དག་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། ཇོ་བོས། མངོན་ཤེས་མཐུ་དང་ལྡན་གྱུ་དང་། །ཟག་མེད་ལམ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོར་
ཞི་གནས་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །གསུམ་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་འཐད་པ་བསྟན་པའི་སློན་ས་ལྷག་མཐོང་ལ་བསྐྱབ་པར་བསྟན་པ། ལྷག་
མཐོང་ལ་ཇི་

@038B ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་ལ་སློབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་ལ་སློབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་
དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་སྒྲོར་དང་། །བྲལ་བས་སྐྱིབ་པ་ཟད་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཡི། །སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་སྤང་བའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ནལ་འབྱོར། །རྟག་ཏུ་ཐབས་
བཅས་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་

སོ། །འོ་ན་ཞི་གནས་དང་། དེས་བྲངས་པའི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྒྲུལ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ཙམ་གྱི་མིས། བསམ་གཏན་ནགས་མེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། །ཉེས་པའི་ཆང་ཆིང་
མང་པོ་བསྐྱེགས་བྱས་ཀྱང་། །བདག་

ལྟའི་རྩ་བ་བཏན་པོ་མ་ཕྱུང་ན། །ཆར་གྱིས་བརྒྱན་བཞིན་མདུན་ནས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །ཅས་གསུངས་པ་ལྟར། །འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་ཉོན་མོངས་མངོན་འགྱུར་མནན་ཡང་། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲོར་བ་སྟེ། །ནལ་འབྱོར་དང་བྲལ་བས་སྐྱིབ་པ་གཉིས་པོ་གང་གི་འང་ས་བོན་ཟད་པར་མི་འགྱུར་པ་དེའི་ཕྱིར། །ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དང་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་
བག་ཆགས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་མ་

ལུས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་འདི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྱིན་སོགས་ཐབས་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུས་རྟག་ཏུ་བསྒྲེལ་པར་བྱ་སྟེ། ཞི་བ་ལྷན། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
ཡི། །ཕྱུན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད།།

@039A ༄༄༅། །སྤྱར་དུ་ཐམས་ཅད་མ་བྱུན་འདོད་པས། །དེ་ནི་ཅི་སྟེ་སྒྲེལ་མི་བྱེད། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱུ་པ་སྤྲོ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་ན་
ཉོན་མོངས་ཅི་ཡང་སྟོང་མི་

རྣམས་པས་ཉན་རང་ལའང་། སྟོང་ཉིད་སྤྲོ་མོ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན། རྒྱུ་པ་སྤྲོ་མ་བཞིས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་བས་མི་འབྱེད་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་བགྲོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོས་
ཟིན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྟོབ་

དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། ༥ །གཉིས་པ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་ལ་སྟོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྟག་ཏུ་ཐབས་བཅས་བསྒྲེལ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས། དེའི་ལན་
སྟོན་པ་ལ། ཐབས་

དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་རབ་བྲལ་བའི་ཐབས་གྱིས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་འཆིང་བ་ཞེས་གསུངས་པ། དེ་བས་གཉིས་ཀ་སྤང་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྫོགས་བྱང་དོན་གཉིས་གྱི་
གང་ཟག་གིས་ཐབས་ཤེས་

གཉིས་ཀ་སྤང་ཞིང་དོར་བར་མི་བྱ་བར་བྱང་འབྲེལ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཐབས་དང་བྲལ་
བའི་ཤེས་རབ་ནི་འཆིང་

བའོ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཐབས་ནི་འཆིང་བའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བས་ན་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་འདིས། རྒྱ་མཚན་ལྡན་གྱི་དྲི་བ་ལྔ་པའི་ལན་བཏབ་བོ། ༥ གསུམ་པ་བྱང་དུ་
འབྲེལ་བའི་ལམ་ཉིད་བཤད་

@039B པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། གང་པོ་ནི། ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ན། དེ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་
གང་དང་ཐབས་གང་ཞེས། ཤེ་ཚོམ་དག

ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཐབས་རྣམས་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི། ཡང་དག་དབྱེ་བ་གསལ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསལ་བར་བྱ་ཞེས་བཤད་གཞིར་བྱང་། གང་ན་ཐབས་རྣམས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་།

བ་དེ། ཡང་དག་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སོ་སོའི་དབྱེ་བའམ་བྱུད་པར་མ་འབྲེས་པ་ཉིད་དུ་འོ། །དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་ན། ཤེས་རབ་ནི་གང་ཡིན། ཐབས་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་མ་རྟོགས་པ་དང་།
ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་

དུ་བྱུར་པ་དག་ནི་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་འོ། །ཕྱ་རྟོ་བའི་ཞལ་ནས། བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མའི་དབུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡི་གེ་ཉུང་ལ་གལ་ཆེ་བ་འདི་ན་མར་གྱི་འདི་ཡིན་གསུང་སྟེ། ཕྱ་གཉིས་པ་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་

གསུམ། ཐབས་ངོས་གཟུང་བ། དེ་གོམས་པའི་དགོས་པ། ཤེས་རབ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་སྤངས་པའི། །སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་སོགས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ཐབས་སུ་བཤད།

ཅེས་གསུངས། འདིར་ཐབས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤངས་པ་སྟེ། འོགས་སུ་བཀར་ནས་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་
པའི་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

@040A གྲུ་། །དང་། ལ་སོགས་པ་སྟེ། སར་ཕྱིན་ལྷག་མ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་སུ་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ༥། །གཉིས་པ་ནི། ཐབས་གོམས་

དབང་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་ཤེས་རབ་རྣམ་བསྟོམས་པ། །དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྦྱར་དུ་ཐོབ། །བདག་མེད་གཅིག་ཕུ་བསྟོམས་པས་མིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་རྟག་པ་དང་ལས་
འབྲས་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་

པའི་ཐབས་རྣམས་གོམས་པ་བརྟན་པར་བྱས་པའི་དབང་གིས་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་མཚན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་
གཙོད་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་

པར་བསྐྱེམས་པ་དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བའི་རྒྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལྷུང་དུ་ཐོབ་ཀྱིས་ཐབས་བྱུང་དུ་བསད་ནས་བདག་མེད་གཅིག་ཕུ་བསྐྱེམས་པས་ནི་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་འབྲུག་
རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་

ཆོ་བ་ལས་ཉི་ཆོ་དང་། །མཐའ་དག་བ་ལས་མཐའ་དག་པའི། །འབྲས་བུ་འབྲུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་སྤྱོད་པ་རེས་ཆོམ། །ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ༥། །གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ངོས་

གཟུང་བ་ནི། ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཉོག་པས་གྱུར་པའི། །རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། །ཀླང་པ་དང་
པོས་ཤེས་རབ་གྱི་དམིགས་

@040B པ་དང་། །ཀླང་པ་གཉིས་པས་རྣམ་པ་བསྟན་ལ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ངོས་གཟུང་བའོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙུ་ལྔ་
པོ་དེ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན་རྣམ་དམིགས་པའོ།།

དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ངེས་བྱའི་ཆོས་སམ་རྣམ་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་འབྱུངས་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་ཇི་ལྟར་སྤྱང་བའི་དངོས་པོ་འདི་
དག་ལ། བདེན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ།

བདེན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་ཉིད་དངོས་འཛིན་གཞན་གྱི་རྟོན་ཡིན་པས་དེ་ལྟོག་དགོས། དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་

གྱུར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཅེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཤད་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་ཡིན་
ནོ། །ཤར་བའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། རིག་

པས་དབྱུད་པས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཅིན། སྤར་ཡོད་པ་ཅིག་མེད་དེ་སོང་སྟེ་མ་དུ་སྒྲོམ་པ་མིན་གྱི། གཟེད་མ་ནས་སྤོང་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས། རང་

བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་ནི། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་རྒྱན་ལས། ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྤྱིང་རྗེས་ནི་ལ་
མི་གནས་དང་། ཞེས་པ་

@041A ཨུ། །དང་། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་གྱང་། བདག་སྤྱིད་མ་ལུས་ཤེས་རབ་གྱིས་བཅད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གྱི་གྲངས་ངེས།
གོ་རིམས། རོ་བོ་གསུམ།

ལམ་གྱི་སྟོན་མས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། །རི་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། དེ་ལ་དེ་
གཉིས་ལས་གྲངས་མང་མི་

དགོས་ཤིང་། ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། གཞུང་འདིས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཡུན་རིང་དུ་
གོ་མས་པས་སྤྱིབ་གཉིས་

འཇོམས་རྒྱས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གཉིས་པ་ནི། ཐབས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་། ཞེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་གྱིས་ས་དང་པོ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། གོ་རིམས་ངེས་

པ་ནི། ཐབས་གོམས་དབང་གིས་བདག་ཉིད་གྱིས། ཞེས་པ། ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། ཐབས་གོམས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཤེས་རབ་སྟོམ་པར་གསུངས་ཤིང་། དོན་འདི་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་
སྟོབ་པའི་གོ་རིམས་

གྱིས་ཀྱང་གྲུབ་ཅིང་། སྟོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །བྱབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འང་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཡང་དག་
ཤེས་འཆོལ་སྟོན་བཏང་

@041B ནས། ཞེས་སོགས་དམིགས་བསལ་འགའ་ཞིག་ནི་མཆིས་སོ། །ངོ་བོ་ངེས་པ་ནི། ཤེས་རབ་པ་རྩལ་ཕྱིན་སྤངས་པའི། ཞེས་སོགས་དང་། ཡུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ནམས། ཞེས་
སོགས་ཆོགས་བཅད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་གྱིས་

བསྟན། དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲང་སྒྲམ་ན། དཔལ་ལྷན་གྲོས་ལམ་མཆོག་ཏུ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་། །གོམས་པ་ལྟ་བུར་དང་པོར་རིས་འཛོག། །བྱ་གཤོག་ལྟ་བུར་བརྟེན་
ནས་བྱང་འཇུག། །དེ་ལ་གོམས་

པར་བྱུར་ན་འཛང་རྒྱ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོབ་པོ། ༥ །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྟོབ་པའི་རྩལ་ལ་གཉིས། རྒྱས་བཤད་དང་། མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལྷག་མཐོང་གི་
ཆོགས་བསྟན་པ། ལྷག་

མཐོང་སྟོམ་པའི་རྩལ། བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་གང་ཞེ་ན། རྒྱུས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་བཙལ་
བ་དང་། རྩལ་བཞིན་སེམས་

པའོ། །ཞེས་ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་གསུམ་གསུངས་ལ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ལྷག་མཐོང་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྩལ་སྟུང་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གཉིས་སུ་བསྟུས་ནས་

གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ལྷག་མཐོང་གི་ཚོགས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རིག་པ་ལ་བརྟེན་པ་བསམ་བློང་གི་ཤེས་རབ་དང་། ལུང་ལ་བརྟེན་པ་ཐོས་བློང་གི་ཤེས་རབ་སོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་

@042A ལྷ། །པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས། རྒྱལ་དཔྱོད་པ་དེ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས། རོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བུལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཡོད་པ་སྐྱེ་
བར་རིགས་མིན་ཏེ། །མེད་

པའང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། །ཉིས་པ་གཉིས་ཀར་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་འགྱུར་བ་མིན། །ཞེས་སོ། །གོང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཤེས་རབ་དུ་
བསྟན་པ་ལ། དངོས་སྒྲུ་

བ་རྣམས་ན་དེ། དེ་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །ཞེན། འོ་ན། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན། རྒྱུ་འབྱུངས་ན་ཡོད་པའམ། མེད་
པའམ། གཉིས་ཀའམ།

གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་བརྟག་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན། ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན། ལྷ་འི་དུས་སུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་འགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་གྲུབ་ཟིན་པས་སྐྱེ་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། གྲུབ་ཟིན་

ལྷ་མ་ཡ་ཤི་ན་ཤི་བ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྩའི་དུས་ལྷ་མེད་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བ་བརྒྱ་ཐུག་སྐྱེ་ཡིས་གྲང་། །དངོས་པོ་མེད་པ་
ལྷ་མ་དུ་མེད། ཅིས་གསུངས་པ་

ལྟར་རྒྱུ་རྩལ་པ་ཇི་ལྟར་ཆེ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གྲུབ་སྐྱེད་མི་རྩལ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་འཇའ་མེ་ཏོག་བཞིན་ནོ། །རྒྱའི་དུས་སུ་མེད་ན། སྤྱིར་མེད་མི་དགོས་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་རྒྱུ་འི་

@042B ཏུས་སྤྱི་མེད་ན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་དགོས་ཏེ། སྤོན་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་ཅིས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐང་བར་འགྱུར། ཞེས་པས་བསྟན་པའི་རིགས་པའོ། ༥ །གསུམ་པ་ནི། ལྷའི་ཏུས་སྤྱི་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་དག།

ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་འགྱུར་བ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་ཀར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱའི་དུས་སུ་ཡོད་པའང་མ་
ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་པའི་

དངོས་པོ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྤྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་

སྐྱེ་མེད་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་གི་སེམས་སྤང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་།

སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། །ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན། །མེད་པ་མེད་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན། །ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱིར་གཉིས་ཆོས་མིན། །སྐྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་གནས་འགག་མེད། ཅེས་པ་དང་།
འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ཡོད་ན་སྐྱེ་བྱེད་

ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་གྲུ། །གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་རྣམས་ན་རིགས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་མང་
ངོ། ༥ །གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་

@043A ལྷ། །རང་ལས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མིན། །རྒྱ་མེད་ལས་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རང་བཞིན་མེད། ཅས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་
ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་

ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དང་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་བའི་ཞབས་གྱིས། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་
ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་ །ཞེས་སོགས་

རྩ་འགྲེལ་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་སྤྱིང་པོར་བྲིལ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ན། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་རང་ལས་་
སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་

ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་པ་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཕྱིད་སྔ་མས་གཏན་ཚིག་དང་། ཕྱིད་ཕྱི་མས་དམ་བཅའ་བསྟན་པ་ལྟ་བུར་མི་སྦྱོར་བར་བཞི་གས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དམ་
བཅའ་ཙམ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བསྟན།

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་རིགས་པས་ཁིགས་པ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པར་བསྟན་པས། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་འབྲེལ་པའི་དགོངས་
པ་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་ནི། གང་གི་

ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། །རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། ཞེས་པས་གཏན་ཚིགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་རྒྱུ་པ་
ཕྱི་མས་དམ་བཅའ་དང་།

@043B དངོས་པོ་ཞེས་པས་ཆོས་ཅན་དང་། གཞུང་ལྷན་མས་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་
མེད་དང་། ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ནི། །བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་པའི་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྤྱི། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ཡིན་ན། སན་གདགས་

བྱ་འདོགས་བྱེད་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་
རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

འདི་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཅན་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་སྐྱེ་འགོག་པས་རང་བཞིན་གྱི་གཅིག་དང་། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པས་རང་བཞིན་གྱི་ཐ་དད་ཡིན་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་

མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁིགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མེད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་འབྲས་བུ་སྟོན་ཐོག་འབྱུང་ཕྱིར་ཞིང་ལས་ལ་འབད་པ་འང་
དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་

མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པ་འཕ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་གཞོད་བྱེད་ཐོག་ཏུ་འབབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་དོ། ༥།

@044A ༄༄༅། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག །གཅིག་དང་དྲུ་མས་རྣམ་དབྱེད་ན། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་པས། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས། ཞེས་
པའོ། །འདི་ནི་ལང་གཤེགས་ལས། ཇི་

ལྟར་མེ་ལོང་ལས་ནི་གཟུགས། །གཅིག་དང་གཞན་པ་ཉིད་སྤངས་པ། ཞེས་སོགས་དང་། དབྱུ་མ་རྩ་བའི་མཆོད་བརྗོད་དུ། ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། ཞེས་པ་དང་། དབྱུ་མ་རྩུན་ལས།
བདག་དང་གཞན་སྤྲིའི་དངོས་

འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ནི་གཅིག་པ་དང་། །དྲུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་བཞོད་པའོ། །རིགས་
པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བསྟན་

པའི་ཕྱིར། སྤར་བཤད་པ་ལས་ཡང་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དག་ནི་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་
པའི་དུ་མ་གང་དུ་

གྲུབ་ཅིས་རྣམ་པར་དབྱེད་ན། ཡུལ་སྤང་ནས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྩལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པས་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་
སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ཆོས་

ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དུ་མེད་དེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དུ་མར་མེད་དེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་གཅིག་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྒྲུབ་ནི།
རང་བཞིན་

@044B གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྲུབ་པས་ཁྲབ་སྒྲེ། གཅིག་དང་དུ་མ་དངོས་འགལ་མིན་པས། ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་
ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས།

གཅིག་དང་དུ་མ་མ་གཏོགས་པར། །རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཡི། །དངོས་པོ་མི་རུང་འདི་གཉིས་ན། །ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། ༥ །གཉིས་པ་ལུང་
ལ་བརྟེན་པ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་

རབ་ནི། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུའི་རིགས་པ་དང་། །དབུ་མ་རྩ་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་། །དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་བཤད་པ། །གང་སྤྱིར་གཞུང་ནི་མངས་འགྱུར་
བས། །དེ་སྤྱིར་འདིར་ནི་མ་སྟོས་ལ། །གྲུབ་པའི་གྲུབ་

མཐའ་ཙམ་ཞིག་ཏུ། །བསྐྱོམ་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅས་གསུངས་ཏེ། གང་པ་དང་པོ་བཞིས་སྟོང་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། གང་པ་སྤྱི་མ་བཞིས་འདིར་
གཞུང་ཉུང་དུ་འགོད་པའི་རྒྱ་

མཚན་བསྟན་ཏེ། །དེས་ན་སྟོ་གོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་ངེས་པ་ཡང་དག་པར་དང་བའི་སྤྱིར། སྟོང་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་དང་།
རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་བདུན་

ཅུ་པའི་གཞུང་ལས་འབྲུང་བའི་རིགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དབྱ་མ་རྩ་བ་དང་། སོགས་པ་རིགས་ཆོགས་ལྷག་མ་
རྣམས་དང་། འཕགས་པ་ལྷ་དང་ལེགས་

@045A ཨུ། །ལྷན་གྱི་གཞུང་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་། རྒྱ་བའི་ཞབས་དང་། ཞི་བ་ལྷའི་གཞུང་རྣམས་དང་།
མདོར་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་

སོགས་མདོ་སྤྱི་ཟབ་མོ་དག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་ཆེར་བསྟར་བར་བྱ་ཞིང་། ལྷ་བའི་ཕུ་ཐག་ཆོད་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ལུང་
དང་རིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་དག་

འདིར་མི་འགོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འདིར་དེ་དག་བཀོད་ན་གཞུང་ནི་མངས་པར་འགྱུར་བས། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་དེ་དག་མ་སྒྲོས་ལ། ཅུང་ཟད་བསྟན་པ་ནི་
ལུང་རིགས་གྱིས་གྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཙམ་

ཞིག །བདག་མེད་པ་བསྐྱེམ་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུའི་རིགས་པ་དང་། ཞེས་པའི་རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། འདིས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་
གཏན་ཆོགས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། སྟོང་

པོ་ངེས་པར་བསྟུ་བ་ལས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལ་སོགས་པའི། །རིགས་པ་གང་ལ་གོམས་པ་ཡིས། །དངོས་པོར་འཛིན་པའི་གདོན་ཆེན་པོ། །མ་ལུས་པར་ནི་ལྷོག་པར་བྱ། ཞེས་
དང་། བེའུ་བུམ་སྟོན་པོ་ལས་ཀྱང་།

རྟག་དང་ཆད་སོགས་ལྟ་ངན་སེལ་བ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བསྐྱེམས་པས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བསྟགས་ཤིང་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་ཆོས་
ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་

@045B དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་ནི་མ་དོས་པས་ལྷས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྦྱིས་པ་དེ་མ་སྦྱིས། །དེ་ལ་སྦྱི་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་
རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་

ཉིད་ཤེས་ཏེ་བག་ཡོད་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །དེ་རྣམས་ངོ་བོ་རྩུང་ཟད་མེད། ཅེས་པ་དང་། དབྱ་མ་ལས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་
ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་ཞི། ཞེས་དང་། གང་ལ་

བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ཏོ། ༥ །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་རྩུལ་ནི། དེ་བས་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་པའི། །རང་བཞིན་དག་ནི་མི་དམིགས་པས། །བདག་མེད་པ་ནི་
སྒྲོམ་གང་ཉིད། །དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་

པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེ་བས་ན། གང་ཟག་དང་། ཡུང་སོགས་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་པའི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་དག་ནི་

ཡོད་ན། རིག་པས་བཙལ་བའི་ཆེ་རྒྱེད་དགོས་པ་ལས་རྩུལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པས་ན། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཅེས་རིག་པས་དབྱུད་ཅིང་བསྒྲོམ་པ་
དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

བསྐྱེམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་པར་པ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་གང་གི་ཕྱིར། མི་དམིགས་པར་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་
མཆོག་གི་བསམ་གཏན་པ། ཞེས་

@046A ཨྲ། །བྱ་སྟོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན། དེ་ལྟར་རྟོགས་མཁན་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ལ་འཇོན་པ་ཇི་ལྟར་སྟོང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་རྣམས་
ཀྱན། །གང་

གི་རང་བཞིན་མ་མཐོང་བཞིན། །ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་རིག་དབྱེད་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པར་དེ་བསྐྱེམ་བྱ། ཞེས་སོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གང་གི་
ཡང་རང་བཞིན་

བཙལ་བས་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རིག་པས་དབྱེད་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རིག་པས་རྣམ་
པར་དབྱེད་དེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྟེ་མེད་

དུ་རྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་ངེས་པར་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་
མེད་སོ་སོར་བརྟགས། །སོ་སོར་དེ་བརྟགས་

གལ་ཏེ་སྒྲོམ་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཟུང་ན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ༥ །གསུམ་པ་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེམས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་ལུང་གིས་
བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་

རྟོག་ལས་བྱུང་སྟིད་པ་འདི། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དེ། །དེ་བྱིར་མ་ལུས་རྟོག་སྤངས་པ། །ཟུང་ན་འདས་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཤར་བའི་ཞལ་ནས། གཞུང་འདིས་
ལྷག་མཐོང་བསྐྱེམས་པས་སྟིད་

@046B པའི་ཙ་བ་བྱུང་ནས་བྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་ཞེས་པས། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བྱ་དང་། སྟིད་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དེ། ཞེས་པས།
སྤྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་བྱར་བསྟན། གང་པ་གསུམ་པས་ལམ་

བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། བཞི་པས། འགོག་པ་ཐོབ་བྱར་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་བྱས་ན། ཀུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། ཐར་འདོད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་
ཡིན་ཞིང་། སྟོང་རྣམ་པ་ཡང་

ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོགས་པ་
གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས།།

དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བ་འདི་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་དོན་གཉིར་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
པར་རྟོག་པས་སྟོ་བཏགས་

པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣ་ཆོགས་ཡིད་དགའ་མེ་རྟོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་
དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་

དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་རྣམ་བཏགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོར་
འཇིན་པའི་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་རྩ་བ་

@047A ཨཱ། །ནས་སྤངས་པ་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དངོས་འཇིན་དེ་དངོས་སུ་འཇོམས་བྱེད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། ཐར་པ་དོན་
གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་

དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་མཆོག་གམ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལས། མ་རིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི། །ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྐྱེམས་པས་སོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་པ་ལས་
ཀྱང་། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་

མཐོང་ན་ནི། །སྤྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་བལྟ་བ། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་

སྲིད་པ་འཁོར་བ་འདི་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་ལས་སྤྱང་བས་དེའི་རྩ་བ་ཅན་དང་། རྣམ་པར་ཏྲོག་པས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བདག་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྩ་བ་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་

པར་སྤངས་པ་ནི། ཐར་པའི་མཆོག་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། ༥ །གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡང་
བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྲིས། རྣམ་ཏྲོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་སྤྱང་བར་བྱེད། །ཏྲོག་མེད་ཏིང་འཛིན་ལ་གནས་ན། །རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཏྲོག་མེད་གསལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་མི་
ཏྲོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་

@047B གཟུངས་ལས་ཀྱང་། དམ་ཆོས་འདི་ལ་རྒྱལ་བའི་སྲས། །རྣམ་པར་མི་ཏྲོག་བསམས་གྱུར་ན། །རྣམ་ཏྲོག་བགོད་དཀའ་རྣམས་འདས་ཏེ། །རིམ་གྱིས་མི་ཏྲོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཞེས་མདོ་རྒྱད་གཉིས་ཀྱི་ལུང་

གིས་བསྐྱབ་པར་མཛད་དོ། །འོན་འཁོར་བ་རྣམ་ཏོག་ལས་བྱུང་བ་དང་། བདག་མེད་བསྐྱེམས་པས་རྣམ་ཏོག་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྔོང་རྩས་པའི་བྱངས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྱུ་ཏའི་

རྒྱད་ལས། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཏོག་པ་འདི་ནི་སྤྱིད་པའི་རྩ་བར་བྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་མཐའ་མེད་པར་བྱུང་བར་བྱེད་པ་
པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བྱེད་པ་པོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་འཇུག་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཆི་མེད་མཛོད་ལས། ཆེན་པོ་མཚོག་དང་ཆད་མེད་དང་། །མཁས་བརྩོན་སྒྲོ་བའི་ལས་བདག་ཉིད། །མཚོག་ཏུ་མཛད་བྱུང་བྱེད་པ་པོ། །ཆེན་
པོ་ཞེས་ནི་བཤད་པ་

ཡིན། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྣམ་ཏོག་ལས་བྱུང་སྤྱིད་པ་ནི། ཞེས་པ་ཀང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལུང་གིས་བསྐྱབས་ནས། དེ་ཕྱིར་མ་ལུས་ཏོག་སྤངས་པ། ཞེས་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལུང་གིས་
བསྐྱབ་པ་ནི།

བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་གི་གཉིན་པོར། བདག་མེད་པའི་དོན་རིག་པས་དཔུང་དེ། ངས་པ་རྟེན་པའི་ཆོ་དཔུང་མཐར་ཏྲོག་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པར་མི་ཏྲོག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ཤིང་
གོམས་པར་བྱས་པས། གོམས་

@048A ༄། །པ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ན། སྟོན་དུས་གྱི་སྤྱིན་དང་བྲལ་བའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཏྲོག་པ་མེད་པའི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་སྟེ། གཉིས་སྒྲུང་
གི་ཏྲོག་པ་བག

ཆགས་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཁ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་རིགས་པའི་དབང་ལྷན་གིས། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
རིགས་པ་དང་མཚུངས་

སོ། །ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཅུ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ན། རྣམ་ཏྲོག་གི་སྒྲོས་པ་སྟོག་པའི་བྱངས་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་མི་ཏྲོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས་ཀྱང་། དོན་འདི་བཀའ་
སྤྱལ་དོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོས། མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་འགལ་བ་མི་
མཐུན་ཕྱོགས། རྣམ་པར་

མི་རྟོག་པ་བསམས་ཤིང་བསྐྱོམས་པར་གྱུར་ན། མཚན་མ་ལ་སྡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྲ་བ་བགྲོད་པར་དཀའ་བ་ལས་རྣམ་པར་འདས་ཏེ། རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༥། །གཉིས་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ནི། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་པའི། །རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་བྱས་ནས། །རྣམ་པར་རྟོག་
མེད་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཞེས་

@048B གསུངས། རེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ཆོགས་དག་གིས་ནི། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་སོགས་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་སྐྱེ་བའམ་སྐྱེ་བའི་
རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་ཤིང་སྟོ་འདོགས་

ཆོད་པར་བྱས་ནས་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་མཚན་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ཅི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། ཐོས་པའི་རྗེས་འཇུག་སྐྱབ་པ་སྟིང་པོར་བྱ། །སྟེ་བའི་རྗེང་ལས་ཆོགས་རྒྱང་ཐར་
བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

༥ །གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ལགད་པ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་བྱས་ན། །རིམ་གྱིས་རྟོད་མོགས་ཐོབ་བྱས་ནས། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡུན་མི་
རིང་། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སྐྱབས་

འགྲོ་བུན་མོང་བ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། སྐྱེས་བུ་རྒྱང་འབྲིང་གི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱངས། སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་གཉིས་བསྐྱེད་དེ། ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སྟོན་ས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམས་པར་བྱས་

ན་སྟེ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོགས་ལམ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ལེགས་པར་བགྲོད་དེ། རིམ་གྱིས་རྟོད་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་ཐོབ་པར་བྱས་ནས། འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་

གྱིས། དང་པོ་ས་རབ་རྟུ་དགའ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་ས་གཉིས་པ་ནས། བཅུ་པའི་དོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཏིང་པེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་
མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་

@049A ༄། །རྒྱས་གྱི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་གོ་འཕང་ཡང་ཡུན་མི་རིང་བར་སྐྱར་རྟུ་ཐོབ་ནས་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་འགོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲིན་ཅིང་གོལ་བར་
བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་

སྐྱུན་གྱིས་བྱུབ་པ་དང་། སྐྱུན་མི་འཆད་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་རྟུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར། །ལས་ནི་སྐྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། ཎ། །གཉིས་པ་སྒྲགས་ལ་

འཇུག་པའི་རྩལ་སྤྲོགས་ཙམ་བསྐྱན་པ་ལ་གསུམ། དོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་འཇུག་པས་དབང་ཐོབ་དགོས་པར་བསྐྱན་པ། ཏེན་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་དབང་གོང་མ་གཉིས་བྱར་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་རྩལ།
དབང་གོང་མ་གཉིས་

མ་ཐོབ་ན་རྒྱད་ཉམ་ལག་སོགས་བྱར་རུང་མི་རུང་དཔྱད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉམ་གྱི་གང་ཟག་དང་། དེ་ལ་སྒྲིན་བྱེད་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་བ་བསྐྱན་
པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱགས་མཐུ་ཉིད་

ལས་བྱུང་པ་ཡི། །ཞི་དང་རྒྱས་སོགས་ལས་རྣམས་ཀྱིས། །བྱམ་པ་བཟང་བྱུང་ལ་སོགས་པ། །བྱུང་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་། །བདེ་བ་ཡིས་ནི་བྱང་རྩལ་ཆོགས། །ཡོངས་སུ་
རྒྱོགས་པར་འདོད་

པ་དང་། །བྱ་བ་སྟོད་སོགས་རྒྱད་གསུངས་པ་འོ། །གལ་ཏེ་གསང་རྒྱགས་སྟོད་འདོད་ན། ཞེས་གསུངས། གཙང་དུ་རྩོ་བོ་ཐེབས་དུས། བྱ་དོག་སོགས་མི་དྲུག་གིས་དྲི་བ་ལྟུང་པ་འོ་ཕྱི་མ་
གསུམ་རྒྱགས་ཀྱི་དྲི་བ་ཡིན་

@049B ཏེ། དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་པར་རྒྱད་འཆད་དུ་རུང་ངམ་མི་རུང་བྱ་བ་དང་། ཆངས་པར་སྟོད་པས་དབང་གོང་མ་གཉིས་སྒྲང་དུ་རུང་ངམ་མི་རུང་བྱ་བ་དང་། དབང་བསྐྱར་མ་
བྱས་པར་གསང་རྒྱགས་ཉམས་སུ་སྒྲང་རུང་

ངམ་མི་རུང་བྱ་བའོ། །དྲི་བ་དང་པོའི་ལན་ནི། རྒྱུད་ཀྱིན་ཉན་དང་འཆད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པའི་ལན་ནི། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་ཆེན་ལས། ཞེས་སོགས་དང་། གསུམ་པའི་ལན་ནི། བྱ་བ་སྟོན་སོགས་རྒྱུད་གསུངས་

པའི། ཞེས་སོགས་གྲིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ཡང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལྷགས་གྱི། ཕྱིན་དུག་བསྟུ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་གྲིས་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྲིས་བསྟོན་པའི་

ཉིན་རི་ལྟར་དགོས་པ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྒྲགས་བསྐྱེས་པའི་མཐུ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པར་འབྱུང་བའི་ཞི་བ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། དབང་དང་། མངོན་སྟོན་གྱི་འཕྲིན་ལས་བཞི་དང་། འདོད་དགུ་འབྱུང་བའི་བུམ་པ་བཟང་པོ་གྲུབ་

པ་དང་། གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ལ་བཞེན་ནས་ལམ་བདེ་བ་དང་། སྦྱར་བ་ཡིས་ནི་རང་གིས་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་། གཞན་དོན་ཐམས་ཅད་བསྟུབ་པར་འདོད་པས། བྱ་བ་དང་སྟོན་པ་སོགས་རྒྱུད་ཕྱི་

བཞི་ལས་གསུངས་པའི་གསང་སྤགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནམ་པར་དག་པར་ཉམས་སུ་གྱུར་བར་འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཆོག་གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོ་སྟོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་ཕྱིར། །བསྟེན་
བཀྱར་རིན་ཆེན་སོགས་སྟེན་

@050A ཨཱ། །དང་། །བཀའ་བསྐྱབ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །སྒྲ་མ་དམ་པ་མཉེས་པར་བྱ། །སྒྲ་མ་མཉེས་པར་བྱར་པ་ཡིས། །ཡོངས་རྫོགས་སྟོབ་དཔོན་དབང་བསྐྱར་བས། །ཞེས་
གསུངས། དེ་ཡང་རྟོག་ཐེག་པའི་

ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་སྟོབ་མ་ལ་མཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྐྱུངས་ནས་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་པའི་རིགས་པའི་སྟོན་ས་གསང་སྤགས་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆོ། མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་སྒྲ་མ་
དམ་པ་མཉེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།

དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་ན། རྟོག་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཕྱིར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་དབང་གོང་མ་གསུམ་ཡང་མཆོན་ནོ། །རྩལ་ཇི་ལྟར་མཉེས་པར་བྱེད་རྩལ་ཡང་ཡོད་དེ། བཀྱར་
སྟོན་པ་དག་དང་རིམ་གྲོ་དང་། །

བསྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བཤེས་གཉིན་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་ལུས་ངག་གིས་བསྟན་བཀུར་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། བགོ་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་དང་། བཅའ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་
བཞིན་གྱི་ཡོ་བྱད་སྟོན་པ་

དང་། བཀའ་སྒྲུལ་དང་དུ་སྒྲངས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྒོ་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་
ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་

མཉེས་པར་བྱུར་པ་ཡིས། སྟོབ་མས་དབང་དོན་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། མཐའ་ཉིན་རྗེས་གནང་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བས། བདག་ཉིད་གསང་
སྤགས་གྱི་སྟོད་རུང་དུ་བྱ་

@050B བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོ་། གསུམ་པ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་བ་ནི། སྟོག་ཀྱན་ནམ་དག་བདག་ཉིད་ནི། །དངོས་བྱུབ་བསྐྱབ་པའི་སྐལ་ལྷན་འབྱུར། ཞེས་སོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། དབང་
བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་

དེ། གློ་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་སྒྲིབ་བཀ་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནུམ་པར་དག་ཅིང་། གློབ་མ་བདག་ཉིད་ནི་དངོས་གྲུབ་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྐྱབ་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། སྔ་ །གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་བྱད་པར་གྱིས་

དབང་གོང་མ་གཉིས་བྱར་རུང་བ་དང་མི་རུང་བའི་ཚུལ་ནི། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་ཆེན་ལས། །རབ་རྟུ་འབད་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར། །གསང་བ་ཤེས་རབ་དབང་བསྐྱར་བ། །ཚངས་པར་
སྦྱོང་པས་བླང་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་དབང་བསྐྱར་

དེ་འཛིན་ན། །ཚངས་སྦྱོང་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པས། །བཀག་པ་སྦྱད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །དཀའ་ཐུབ་སྒྲོམ་པ་དེ་ཉམས་ཏེ། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དེ་ཕམ་པ་ཡི། །ལྷུང་བ་དག་ནི་འབྱུང་
འབྱུང་ཞིང་། །དེ་ནི་ངན་སོང་ངེས་ལྷུང་བས། །

གྲུབ་པ་ནུམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། །འོན་དབང་བསྐྱར་པ་དེ་དག་དངོས་གྲུབ་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གྱིས། །དངོས་དབང་དུ་བླང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཞེས་དམིགས་
བསལ་སྟོན་པ་ནི། །ཤེས་

བྱ་ཆོས་ཅན། ཚངས་པར་སྟོན་པའི་དག་བསྟན་དང་། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་གང་རུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། གསང་བའི་དབང་གཞན་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། སྟོབ་མ་ལ་ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་

@051A ༄༄༅། །བ་དང་ནི། རང་ཉིད་གྱིས་དངོས་སུ་སྒྲང་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ནི། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་ཆེན་མོ་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་རབ་
རྟེན་འབད་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སྟོན་ཅི་ཞིག་གཟེགས་ནས་དབང་དེ་གཉིས་ཚངས་པར་སྟོན་པ་ལ་བཀག་ཅི་ན། ཚངས་པར་སྟོན་པའི་དཀའ་ཕྱབ་ལ་གནས་པའི་དག་བསྟན་དང་། རབ་བྱུང་སྡེ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གིས། གལ་
ཉེ་དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས་པོ་

དེ་དག་དངོས་སུ་འཛིན་ཅིང་སྒྲངས་ན། སྟོན་པས་བཀག་པ་སྟུན་པར་བྱུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚངས་སྟོན་གྱི་དཀའ་ཕྱབ་དང་། རབ་རྟེན་བའི་སྟོམ་པ་དེ་ཉམས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བརྟུལ་
ཞུགས་ཅན་དེ་དག་ཕམ་པ་དང་།

ཕམ་པ་དང་འདྲ་བའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་དག་ནི་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷུང་བས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་དེ་ནི་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ངེས་པར་ལྷུང་བས་ན་དངོས་གྲུབ་འབྱུབ་པ་ནམ་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། གསང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ནི་ཚངས་པར་སྟོད་པ་གྲོལ་བའི་ལམ་པས་མི་བསྐྱར་ཞིང་སྟོབ་མས་ཀྱང་མི་སྤང་དོ། །དེ་ནི་ཚངས་པར་སྟོད་པ་ཟད་པར་
བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བསྟན་པ་རྒྱབ་པར་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྟོབ་དཔོན་དེ་དང་སྟོབ་མ་གཉིས་ཀ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགོ་བར་འབྱུར་དོ། །ཞེས་དང་། རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་
རྒྱད་ཆེན་པོ་དག་གི་དགོངས་

@051B པ་མི་ཤེས། སྒྲ་མ་དམ་པས་ཀྱང་མ་ཟིན་ཅིང་། སྤྲིག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པས། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་རྩ་མི་ཤེས་པས། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་བཀའ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་སྐད་དུ།
བདག་ཅག་ནི་གསང་སྒྲགས་པའོ། །ཞེས་སྟོད་

པ་ཐམས་ཅད་ལ་བག་ཡངས་སུ་བྱེད་ཅིང་། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོཞེས་སྒྲོགས་ཤིང་གནས་པ་དེ་དག་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོཞེས་སོགས་རྒྱ་
ཆེར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དབང་

གོང་མ་གཉིས་མ་ཐོབ་ན། རྒྱུད་ཉན་བཤད་སོགས་བྱར་རུང་མི་རུང་གི་དོགས་པ་སྤང་བ་ནི། རྒྱུད་ཀྱན་ཉན་དང་འཆད་པ་དང་། །སྦྱིན་སྲིག་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་བྱེད་པ། །སློབ་དཔོན་དབང་
བསྐྱར་བརྟེས་གྱུར་ཅིང་། །དེ་ཉིད་རིག་ལ་ཉེས་པ་

མེད། ཅེས་གསུངས། གལ་ཏེ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པས་དབང་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་སྤང་དུ་མི་རུང་ན་གསང་སྤགས་སྦྱོད་པའི་སྐལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོཞེ་ན། སྦྱིན་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་
བསྐྱར་བརྟེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་བརྟེས་པ་སྟེ་

ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་རིག་པ་ལ་སྟེ་རིག་པའི་གང་ཟག་གིས། བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱན་ལ་སློབ་མས་ཉན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་འཆད་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་གཉིས་
ཀས་སྦྱིན་སྲིག་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་། སོགས་

པས་རབ་གནས་དབང་བསྐྱར་འཕྲིན་ལས་བཞི་དང་། གྲུབ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉིས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ༥། གསུམ་པ་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩམས་པ་ནི། གནས་བརྟན་མར་
མེ་མཛད་དཔལ་གྱིས། །

@052A ལྷ། །མདོ་སོགས་ཆོས་ལས་བཤད་མཐོང་བས། །བྱང་རྒྱལ་འོད་གྱིས་གསོལ་བཏབ་ནས། །བྱང་རྒྱལ་ལམ་བཤད་མདོར་བསྐྱས་བྱས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱང་པ་དང་པོས་བྱེད་
པ་པོ། བཞི་པས་ལས་

སྤྱ་འདྲུ་བྱ་བ། གཉིས་པས་ནང་གི་རྒྱུན་ཤེས་རབ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ། གསུམ་པས་གཞན་རྒྱུན་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བརྟན་བཙས་རྩོམ་པའི་རྒྱུར་བརྟན་ཏེ། །སྤེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་མཐའ་དག་གི་
གཙུག་གི་ཉོར་བྱ། བསྟེན་པར་རྫོགས་

ནས་སྒོམ་རྒྱུན་རྣམ་དག་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་བཞེས་པས་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་མར་མེ་མཛད་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བས། གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྐལ་ལྷན་རྣམས་རྗེས་སུ་བརྩུང་བའི་
ཕྱིར་དུ། ལས་དང་པོ་

པའི་ས་ནས་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གི་བར་དུ། བཟོད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། མདོ་དང་། སོགས་ཁོངས་
ནས་རྒྱད་དང་། བསྟན་བཅོས་མན་ངག་

གི་ཆོས་རྣམས་ལས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བས་ཏི་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་དང་། བོད་ཡུལ་གྱི་བསྟན་པའི་བྱུང་བཞེས་པའི་ལྟ་རིགས་དག་སྟོང་བྱང་རྒྱལ་འོད་གྱིས། བསྟན་པ་སྤྱི་བྱུང་གི་
དོན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཤིང་

ཏྲ་བྱུང་པའི་གཞུང་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་གནང་དགོས་ཞེས་གསེལ་བ་བཏབ་པའི་རྒྱ་ལས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཆོ་འདི་ཡུན་ཐུང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་
མང་། །ཆོ་ཡི་ཚད་ཀྱང་ཇི་ཅིས་

@052B མི་ཤེས་པས། །ངང་པས་རྒྱ་ལས་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། །ངང་གི་འདོད་པ་དང་དུ་སྒྲུང་ན་ལེགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགག་བསྟོབ་གྱི་སྟོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དོར་ནས་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་དོན་གཉིར་གྱི་ཉམས་ལེན་མ་ཚད་བ་མེད་

པ་བསྐྱབ་པའི་ཆ་རྒྱན་དུ་བྱུང་པ་ཙམ་ཞིག་ཆོག་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ༥། །བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། གང་གིས་མཛད་པ་དང་། ལུས་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་
རྒྱལ་ལས་གྱི་སྒོན་མ་ལྔ་བསྐྱུ་པ་

རྣམས་གྱི་གཙུག་གི་ལོར་བུ་སྒྲོབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་གྱིས། སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་བབྱང་བ་ལས་འདས་པའི་དོན་དུ་བྱུགས་བཅེ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པ་ཚྛོགས་
སོ། །༥། །གཉིས་

པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་དྲི་པོ་ཀླ་ར་ལྷོ་རྩྭ་ན་དང་། བོད་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་ །དག་སྒོང་དག་བའི་སྒོ་གོས་གྱིས་རྒྱ་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ཞིང་ཆོག་དོན་གྱི་ཞུ་ཆེན་བགྱིས་ནས་
འཆད་ཉན་མཛད་པའོ། །འདིའི་

རང་འབྲེལ་ནི་དག་བཤེས་བྱང་ཐང་པས་ཉུས་ཤིང་བསྐྱར་ཏེ། རག་ཆོ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུ་མ་གཏོགས་པ། །ཇོ་བའི་སྒོབ་མ་གཞན་ལ་ཡོད་རེ་སྐྱན། །ཞེས་ནག་ཆོ་བདག་ཉིད་གྱིས་སྐས་ཆོས་
སུ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་

འཕྲིན་ལས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི། དགེ་བཤེས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་ཏེ། ཁོང་གིས་སྤྱོད་མཆོད་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབ་མའི་ཚོགས་ལ་འདོམས་པར་མཛད། དགེ་བཤེས་ཕུ་ཏོ་བས།
ལོ་པར་གཉིས་ཀྱི་གསུང་ལ་

@053A ལྟོ། །གཅིས་སྤྲས་སུ་མཛད་དེ། ཚོགས་སུ་བརྒྱན་བརྒྱད་དུ་གསུངས། དེ་ནས་ཤུ་ར་བ་ཆེན་པོས་འདིའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། ད་ལྟའི་བར་དུ་བརྟན་པའི་སྟོན་མེ་
དང་འགོ་བའི་མིག་དུ་གྱུར་པ་འདི་

ཡིན་ནོ། ། །སྤྲས་པ་ཕུལ་བྱུང་མཁུན་བརྩེའི་དགྱིལ་འཁོར་ལས་འོངས་པ། །རྣམ་འགྲེལ་ཆོག་དོན་རྫོགས་པའི་གཟི་འོད་ཅན། །སྤྲུལ་ཡང་རང་གཞུང་པད་ཚལ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། །བྱབ་
བརྟན་མཁའ་དབྱིངས་

རྒྱན་དུ་ཤར་བ་བཞིན། །བདེ་གཤེགས་ཀྱི་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པའི་ཕུལ། །བརྒྱད་པའི་རྩ་བོ་གསུམ་འདྲིས་གདམས་པའི་མཆོག། །གང་འདིའི་
སྟོན་གྲགས་དབྱར་སྟེས་

བཞད་པའི་སྒྲུལ། །འགོ་ཀུན་གཏམ་གཞན་གྱིང་བའི་གོ་སྐབས་ཕྱོགས། །རབ་དཀར་གངས་རིས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཀུན་མྱོངས་ཀྱི། །སྒྲུག་རུམ་མི་བཟད་འཐིབས་པའི་བྱང་ཕྱོགས་འདིར། །ཚེད་
བྱེད་ཆོག་གི་ལང་ཆོ་ཆེས་ཕྱ་ཡང་།།

བཟོད་བྱའི་འོད་དཀར་ཚོགས་པའི་ཁྱེ་ཆོས་འདི། །ཤར་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཆ་གདུང་དང་། །མྱོངས་པའི་སྒྲུན་ནག་མ་ལུས་ཅིག་ཅར་བསལ། །བྱང་ཕྱོགས་ཡངས་པའི་ནོར་གྱི་སྒོ་གོས་
མར། །ཐུབ་བསྐྱེད་ཡོངས་ཚོགས་

མངོས་པའི་གོས་དཀར་སྒྱིན། །དྲང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཐར་ལ། །ཀུན་ནས་བཏེན་པའི་མཁས་གྲུབ་བྱེད་བ་བརྒྱས། །འཇམ་གླིང་མངོན་པར་བརྒྱན་པའི་བྱེད་པོ་འང་། །བྱང་ཆུབ་ལམ་
གྱི་སྒྲོན་མ་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ཕྱིར་ཆ་གང་

@053B གཤེག་གཏུབ་བགྱིས་སྒྲོམ་སོགས། །འཇིགས་རུང་ངན་འགྲོའི་གཡངས་ས་ལས་གྲོལ་ཏེ། །བདེ་འགོ་ལྷ་མིའི་སྐྱེད་ཆལ་བསྐྱེད་འདོད་ན། །ཕུལ་བྱང་གཞུང་བཟང་འདི་ལ་བསྐྱེན་
པའི་རིགས། །ལས་ཉོན་ཆུ་གཏེར་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཅ་

སྒྲོང་ཅན། །མཐའ་མེད་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བཀལ་ཏེ། །རྣམ་གྲོལ་ནོར་བུའི་སྤྱིང་དུའང་འགོ་འདོད་ན། །ཡུལ་བྱུང་གཞུང་བཟང་འདི་ལ་བསྟེན་པའི་རིགས། །སྤྱི་གན་འཆི་མེད་པ་བདེ་
ཆེན་གྱི། །དབྱིངས་ལ་རྟག་རྩིས་འགོ་ལ་མཚོག

སྟོལ་བའི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲོང་དུ་འཇུག་འདོད་ན། །ཡུལ་བྱུང་གཞུང་བཟང་འདི་ལ་བསྟེན་པའི་རིགས། །ཆོ་འདི་བར་སྒྲུང་སྟོག་ལྟར་སྒྲུར་འགོ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་པ་རྩིས་བཤུལ་
རིངས་ཉམས་ང་ན། །གྲོགས་དག

བག་མེད་སྒྱུན་པ་མ་འཕྱར་བར། །ཡུལ་བྱུང་གཞུང་བཟང་འདི་ལ་བསྟེན་པའི་རིགས། །བདེ་འདོད་སྒྱུག་བསྐྱལ་བསྐྱབ་པའི་བྲི་ཕག་གི། །སྟོན་ཚུལ་སྤངས་ཏེ་བཀའ་གདམས་དག་བའི་
བཤེས། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་

སྒྲོང་འདོད་ན། །ཡུལ་བྱུང་གཞུང་བཟང་འདི་ལ་བསྟེན་པའི་རིགས། །དེ་ཕྱིར་ཚུལ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལས། །ཐོབ་པའི་རྣམ་དཀར་དག་བ་ཅི་མཆིས་པ། །མ་ལུས་རང་གཞན་དོན་
རྣམས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་

དམ་པ་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟོ། །བདག་ཀྱང་ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་བཀའ་གདམས་གྱི། །ལའད་སྐྱབ་བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བ་ལ། །སྤྱི་མཆོད་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར་ཀྱན། །གཅིག་ཏུ་བསྟུས་
ནས་ཇི་བཞིན་སྟོད་པར་ཤོག། ཅེས་བྱ་

@054A གྲུ་། །རྒྱལ་ལམ་གྱི་སྟོན་མའི་རྣམ་ལའད་ཕུལ་བྱུང་བཞད་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཡོངས་ཀྱི་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་སངས་རྒྱས་བཀྲ་ཤིས་པས་ནན་ཏན་དུ་བགྱིས་ཏེ་
བསྟུལ་བའི་ངོར་མང་དུ་

ཐོས་པའི་དག་སྟོང་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་ཉིད་ཀྱི་རང་འབྲེལ་དང་། ནག་ཆོའི་འབྲེལ་པ་དང་། སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དུ་ཏོ་བའི་གསུང་བགྲོས་གཞན་མང་པོ་དང་།
བྱད་པར་དག་བཤེས་དོལ་པའི་

བེུ་བུམ་སྟོན་པོ་དང་། ཤར་བའི་ལམ་རིམ་དང་། སྤྱར་ཐང་བའི་ལམ་མཆོག་དང་། གཞན་ཡང་བཀའ་གདམས་ཀྱི་བསྟན་རིམ་མང་པོ་ཞིག་ལའང་བཞིན་ཅིང་། བྱད་པར་སྒྲིགས་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་
བ་གཉིས་པའི་ལེགས་པར་

བཤད་པ་ལ་གཞི་བགྱིས་ཏེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་ཆོས་བྱུང་པར་ཅན་ལ། ཆོས་གྲ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་གཟིམས་ཁང་དུ་གྲུབ་པར་གཡར་བྲལ་དུ་སྦྱལ་བ་
དག་ལེགས་འཕེལ།། །

༥ ཨོ་སྦྱ་སྟེ། ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་ཕྱོན། །རབ་རྒྱས་འགོ་ཀུན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྟོད་མིར་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་གྲུབ་ཆོས་གྲ་ཆེར། །ཆོས་སྟེན་འཛད་
མེད་དལ་འགོའི་རྒྱན་འདི་སྟེལ། །

སྐར་ཇ་གཏོ།། །